

٢٠ د يوان علي بن أبي طالب رضي الله عنه وشرحها باللغة الفارسية ،
 جمع حسين بن معين الدين (- ٨٧٠ هـ) . بخط محمود بن
 قاسم ، سنة ٩٢٢ هـ .

٩٥ في نسخة جيدة ، خطها تعليل ، الشرح بالحمر . ٤٢٠٧
 ٢٣٧١ × ٢٢ سم

كشف الظنون ١ : ٢ ، ٨٠ ، مجمع المؤلفين ٤ : ٦٢
 ١ - الشعر ، أدب اللغة العربية بيد المبيدي ، حسين بن
 معين الدين - ٨٧٠ هـ ج - الناسخ د - تاريخ الفسح
 ه - شرح د يوان علي
 ه - د يوان أمير السـ
 من أبي طالب باللغة الفارسية
 مؤمنون علي بن أبي طالب .

کتابخانه ملی ایران، رقم ثبت کتاب

۲۱۸۸۷

رقم

مستوان در دوران طوین ای طالب و مشرع بالله

المؤلف صلی علیهم و آله و سلم

تاریخ نسخ ۹۴۳

اسم النسخ محمد بن قاسم

عدد الأوراق ۹۵

ملاحظات

۲۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله المولاه والصلوة والسلام على نبيه محمد وآل أبي طالب

الطيبين الطاهرين بعد هذا ويؤان أمير المؤمنين نوراه

المتقين مرفوضين المسلمين أسد الله الغالب ومطلوب

كل طالب أبي الحسن علي ابن أبي طالب حرف الالب

بالتاس من جهة الشمال الكناه أبوهم آدم والام حواء

وآدمي از ربه شمال بهم مانند که پدر آدم و حواء را شد

فان يكن لهم في اصلهم شرف

که بود آن بر راجه اصل شرف

ما النخس الا لاهل العلم انهم

که بود آن بر راجه اصل شرف

والمجاهدون لاهل العلم اعداء

والمجاهدون لاهل العلم اعداء

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

که توبی منظر اسان و خداوند

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

فان انتبذت بحجود من ذوي نسب

اَجَلًا اَوْ اَن تَسْتَعِثَّ عَنْهُمْ وَاعْدُوا اِذَا اُنْزِلَ السَّلَاطُ
 مجتهد در غنی کردم از ایشان **حد و کرد و چون کار بداند**
 وَرَبِّ اَنْجِ وَفِيَتْ لَهُ وَرَبِّي وَلَكِنْ لَا يَدْرِمُكَ الْوَفَا
 پس کردم وفا با هر برادر **ولیکن با من آخره بی وفا شد**
 يَوْمَ تَوْنُ الْوَدَّ مَا رَاَوْسِي وَفِيَتْ الْوَدَّ مَا بَقِيَ الْوَفَا
 همانند مداوم گردینند **ولی آن درستی کار رفت شد**
 فَاَنْ عَمِيَتْ عَنْ اَحَدٍ فَلَا تَنِي وَعَا قِبَنِي بِمَا قَبِي اَكْتَفَا
 چو غائب می شوم ز نهایی با تو **بغیبت با من هر چه رفت شد**
 سَيَقْنِي الَّذِي اَغْنَا عَنْنِي فَلَا تَقْرَبْ دَرْمَ وَلَا غَنَا
 مرا از غنی سازد ازینها **غنا و فقر و عالم من بقا شد**
 وَكُلُّ مَوَدَّةٍ بَيْنَهُ يَصْفَا وَلَا يَصْفُو عَنْ الْعِشْقِ الْمَلَا
 هفتای دوستی با دشمنی **که آخره با وفا حق بی وفا شد**
 وَكُلُّ حِرَاةٍ فَلَهَا دَوَا وَهُوَ الْخَالِقُ لَيْسَ لَهُ دَوَا

بگفت هر جا هست راه و است **ولیکن هیچ و غرضی و دوستی**
 و بگفت بدایم و بدایم **که اگر آن آبشش لیس را بست**
 غنا و انی ناز و غلبه **بنا کرد این فقر و غنی بی وفا شد**
 اِذَا اَكْرَمْتَ عَقْدَ اَمْنِ جَنَمِ قَبِي فَتَسِي اَلْبَسَ كَرَمَ اَلْجَبَا
 بعد دوستی منکر و کرم **را با حق خود و دیگر قبیله شد**
 اِذَا اَكْرَمْتَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَرَبِّي اِذَا اَكْرَمْتَ اَهْلَ الْبَيْتِ وَرَبِّي
 از اهل بیت هر که گشت وای **بنا کرد اهل بیت و هر چه شد**
 وَكَمَا طَلَبَ الْمُحِبُّ بِالْمُحِبِّ وَفِيَتْ اَنْبِيَا وَكَوْنُكَ فِي الدَّلَا
 بنا شد عیش و شرب **ولیکن دل و خود و هر چه شد**
 جَنَّتْ عَلَيْهَا يَوْمَ تَوْنُ مَا قَبِيَتْ عَلَيْكَ بِحَاةٍ وَفَلَيْتَ لِمَا
 چو آب آید تو روزی در روز **بیر و ای بدای و اندکی**
 اِنْ اَخْتَارَاتِ الْاَلَامِ وَلَعَلَّ السَّلَامَ بَعْدَ
 اَلْيَوْمِ يَوْمَ السَّبْتِ كَفَا لَعَلَّ اِنْ اَرَدْتَ بِلَا اَمْرٍ
 چه خوشی روز **بست خدا و کشت** **ای سید رفتن سوی محراب**
 وَفِي الْاَحَدِ الشَّامَ لَانْ فَيَ بَقِيَتْ اَنْفَعُ فِي خَلْقِ السَّامِ
 بگشت به باران که در شب **بنا کرد در خلق و هر چه شد**

فالتشاءم
مخبر

وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ الَّذِينَ إِذَا أُتُوا بِالْحَسَنَاتِ قَالُوا هَٰؤُلَاءِ الَّتِي أُوتِيتُ بِهَا مِن قَبْلُ وَأَلَّا تُجِيبُوا بَشِيرًا مِّن قَبْلُ ۚ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَأُولَٰئِكَ يَخْرُجُونَ مِمَّا فِيهَا مُبْتَلًى ۙ وَلَٰكِن مَّا جَاءَ أَجْلُهُمْ تَبَيَّنَ لَهُمُ الْخُتُومُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُخَرَّجُونَ ۚ

وَلَا عَلَى السَّلَامِ
فَهِيَ خَالِدَةٌ فِي شِدَّةِ رُحْمَا وَبِجَالَانِ نِقْمَةٍ وَبِلَاءٍ
وَالْحَالُ أَمْتٌ أَيْنَ جِهَانِ بِي وَفَارِ الْمُنْتَقَى وَرَاحَتِ
وَوَرَاءَ أَمْدٍ دَرِينِ دُنْيَانِي فَانْزِلْ
وَالنَّفْسُ الْحَازِقُ الْأَرْيَبُ إِنْكَافَا خَانَةِ الدَّمْعِ لَمْ يَكُنْ لِي الْخَرْدُ

جوان زیرک و عامل کس باشد که چون با او خیانت میکند دنیا بود از سر پاره
 این ملک و ملک منی نیست فی الملکات صخره صفا
 اگر هیچ و بلا آید من غم نیست چون منم
 به نکلام بلا و غم رخ چون صخره صفا
 عالم نابلسا علی یان لیس فی النعیم و اللذات و اللذات
 من عالم با سر از بلا و رخ و غم که بنود وانی هرگز بلا و محنت دنیا
 لبیک لبیک انت مولاه فارحم عبیدا الیک ملجا
 ای تو مولای کسی کو میزند لبیک و رحم کن بر بندگی کوراسوی
 یا ذالک العالی علیک منعمدی طوبی لمن کنت انت مولاه
 ای خداوند معالی بر تو دارم اعتقاد جفا حال کسی کو چون توی
 طوبی لمن کان نادما ارقا یسکوا فی ذی الجلال بلبوا
 اندر خفا آن که شیمان باشد اگر در شکوه سوی کرد کار خود در دنیا

یاد

و

اذ قال کذلک اجابه الله تعالی
 وللقلب من القلب ولیل حین طاقه

ویا رب عیلة و لا ستم اکثر من حبیه لمولاه
 نیست او را هیچ در و رحمت بیاری بیشتر از دوستی از مهر و ملا
 اذ اهلک فی الظلمام تبعه کما اجابه الله ثم لبس اه
 چون دعا گوید میان غلظت تاریک از خدا لبیک آید و چو لبس بر ملا
 و علی السلام
 سالت عیدی وانت فی کفنی و کل کما قلت قد سمعنا
 بنده من در پیام آمدی کردی سوال و جواب از بهر ال خود کنی شد
 صوتک نشانه ملکای کنی قد لبیک الان قد غمناه
 ساکنان عشر من مشتاق آواز تو من کنان ترا چشم از زمین
 فی حبیه کما کذب انت شاه طوبی بطوبی باه ثم طوبی
 در بهشت عدل دو کور افتنا کرده ای خوشای است خوشا حالک
 سلتنی ملا حبشیة و لا غیب ولا تخف انتی اننا الله
 کام خوار من بود حبشی و حبشی کما ترس با گذار چون مولا منم
 فلا تصعب لنا الجمل ایاک و ایاک حکم من جاهر از روی حکمتا صر
 منویم بخت با صذر که از خدا بزدی ما در دنیا و در دنیا

جست صراحت

خدا

چین احوال

اگر احوال نام داده
 اذ شکایت و غصه

يُقَامُ الْمَرْءُ بِالْمَرْءِ إِذَا مَا تَوَضَّعَ
 وَلِلنَّسِ مِنْ النَّسِ مَنْ تَوَضَّعَ
 قَبْلَ مَنْ مَرَدَّ مِنْ رَجُلٍ بِأَيْدِيهِ
 كَمَا مَرَدَّ مِنْ رَجُلٍ بِأَيْدِيهِ
 وَاعْلَمْ السَّامِعُ
 غَرَبَ جَوَادُ النَّاسِ عَشِيَّةً نَكْرًا
 وَلَمَّا بَرَكُوا قَصْدَ السَّبِيلِ لَا
 نَدِيمَ لَعَلَّاهُمْ رَاكِدُونَ
 مِنْ رَجُلٍ بِأَيْدِيهِ
 فَلَمَّا آتَا مَا يَرْجُو كَانَتْ كَلْبًا
 عَلَى طَائِفَةِ الرِّجَالِ وَالْحَيَّاتِ
 جَوَادُ بَرَدٍ نَوْرٍ مَدَانِي
 رَفِيقٌ مَرَرًا فِدَا وَجَادُ نَوْرٍ
 نَقَرْنَا نَوْرًا لَمْ تَدْرُوا
 وَتَابَ إِلَيْهِ الْمُسْلِمُونَ وَوَدَّ الْحَيَّاتِ
 نَبِيَّ رَايَدِي أَلَمْ تَدْرُوا
 سَوَاءٌ وَدَّيْكَ بَرَدًا مَلَأَ عَيْنَ دِينٍ
 أَرَى حُسْرًا نَزَلِي وَتَعْلَفُ مَا تَوَدُّ
 وَأَسْدًا جِياعًا نَقَطًا لَدُنَّ مَا تَوَدُّ
 وَدِيمَ زَمْرٍ نَوْرًا نَزَلِي
 وَدِيمَ زَمْرٍ نَوْرًا نَزَلِي
 وَأَشْرَفُ قَوْمٍ لَا يَنَالُونَ قَوْمَهُمْ
 وَفَرَاغًا لِيَا مَا كَلَّ الْمَنْ وَالسَّكَا
 بَهْرَتَيْنِ قَوْمٍ أَنْ عَالَمُ نِيَا بِهَرَقَتِهِ
 بِدَرَجَتَيْنِ قَوْمٍ رَاكِدِينَ وَبَلَوِي وَفَدَا
 مُحَمَّدٌ مِنَ الدُّنْيَا حَارًا فَتَارًا
 مَحَلَّ فَنَاءٍ لَا مَحَلَّ بِنَاءٍ

وَلَا عِلَّةَ السَّلَامِ

از

مَحْزُونِ بَاشِ زَوْغِيَا كَبُودِ بَشْكَشِ

مَوْضِعِي خَسِيٍّ نَبِيٍّ دَوَّجَانِيَا
 فَصَوْنُهَا مَحْزُونَةٌ بِكَلْبَةٍ
 اِي عَاشِقِ دُنْيَا كَيْفَ تَوَكَّدَ رَدِي
 نَافِمْ شَوِي أَخْرَجَ بِيْنِي بَتَاكُشِ
 طَلَّقَ الدُّنْيَا ثَلَاثًا
 وَأَطْلَبْتَنِي زَوْجًا سَوَاهَا
 طَلَّقَ بَلَاغِي بَكْرِي دُنْيَا
 عَجْرًا وَجَوِي مَدْمُومٌ مَسْمُومٌ
 رَفِيقًا زَوْجَةً سَوَا
 كَاشِيَا لِي مَنْ أَتَاهَا
 زَاكَمَ ابْنِ جَنَّتِ بِي وَتَوَكَّدَ
 غَمَّ نَدَارُ دَرْ سَوَا
 فَاذْ أَدَا لَتَ مَنَامًا
 مَنَامٌ وَأَلْتُ قَفَا
 جَوْنِ مَرَادِي أَرْوَيْتَ أَيْدِيَا
 أَرْوَيْتَ أَيْدِيَا
 أَمِنْ بَعْدَ كَلْبَتَيْنِ الشَّيْءِ وَفَدَا
 بَا ثَوَابِ آسِي عَلَيَّ مَا لَكِ تَوَدُّ
 اِي نَقْلَ سَوَا وَفَدَا
 جَوْدُ عَمَلِكُمْ بِرَسْمِ مَرَدَّ كَانِ
 نَزِيًّا رَسْمُ اللَّهِ فَيُنَا فَلَكَ نَزِي
 بَدَلُ لَكِ عَدِيلًا مَا حَيَّنَا مِنَ الرَّدَى
 تَعَزَّيْتُ كَوْنِي مَرَادِي فَوَدَّ سَوَا
 دَرَمِيَانِ زَمْرٍ كَانِ مَلَأَ عَيْنَ دِينٍ
 لَمْ تَعْتَلْ خَرَزَمِي الْعَسَدِي
 فَكَانَ لَكَ كَالْفَيْضِ مِنْ دُونِ بَهْلِي

حاضری این بیت در کتب معتبره
 نیست
 این بیت در کتب معتبره
 نیست
 این بیت در کتب معتبره
 نیست

وَلَا عِلَّةَ السَّلَامِ

CC

بود چون حصن متین مار از جوی **ملان** داشت بندی هر جزو از اندام خدا
 و گشت بر تو با که شوی نور الهی **صباح** کسب آید روح و فیض او اندکی
 باید بداندش منی بودیم با نور حق **هر صباح** و شام که اندک شود از حق
 تقدیرش با طمعه بعد موت **نهاده** از تقدیر او شد علی ظلمه الدجی
 بعد موتش بود طمعت بروی ماکیند **روزی** روشن گشت بر ما طمعت شاد و پی
 فیض من هم از جوی جان و حق **وی** تو بگو ز کس کور بود و خاک
 کان امور الناس بعدک ضعیف **سپیده** بین چنین فی الجحش و التمام
 کارهای مردمان بعد از تو باشد از حق **همچو** آن گشتی که کام مرع اندر هوا
 و ضائق فضا الارض عنهم برقیه **بگذرد** رسول الله از قیاس قد مونی
 شد فضا الارض بر ما طمعت این است **تا** رسول الله رفت آخر ازین دار دنیا
 فقد نزلت بالیسلم من ضعیف **کصدح** الضعفاء لا شیب للضعیف فی الضعفاء
 گشت نزل بر مسلمان بلائی علاج **چون** شکاف شکسته آن فصل کرد
 فلن یستقل الناس ملک ضعیف **و لن** یخیر العظم الذي منهم انی
 کم فی دار بعد من مصیبت بخود **کی** توان بست استخوان کشته و سید

و فی کل وقت لصلی **بلا** الید عوا یا سیر کل ادعاء
 بود هر وقت و جدو حال او بر نماز **چون** بلا گشت نام گشتی و حلق و دعا
 و یطلب اقامه مواجبت **و فی** نما مواجبت الشوق و الهی
 مردمان میراث اگر تو اسد از مرد **در** میان ما است میراثش بنوعی با
 الحسین انی و اعطی و موبیث **تا** فتم فان العاقل المتأدب
 بشو حسین و عطا و می جوش **حاج** طالب کند ترش و دایا
 و احفظ وصیه و الیه یحسین **یعد** ترک بالاداب کیدا تعجب
 در دل نکا دار وصیت زیارتش **باشد** عدای روح ترا این حدیث
 انبی ان الرزق مکنون **فعلک** بالاجال فیما تطلب
 باشد کنیل نقی خداوندی **تا** اندکی طلب کن در حق
 لا تجمعن المال کسب مفر **و فی** الحک فاجعل ما کسبت
 ترکب خویش من مال جودان **نقوی** حق بجوی و از آن کسب کن عمار
 کفیل الاله یزق کل برکت **و المال** عاری به نجی و ترمب
 خاص شد است از رزق هر جهان **و این** مال عاریت بود و باید از هوا

مصیبت و امط

copy

وَكَانَ الرَّاقِ سَمْعٌ مِنْ تَلَقُّتِ نَاطِلٍ
 رُفْقٌ أَيْدٍ أَسَارَتِ نَاطِلٍ بِرَيْنِ
 أَيْتِي أَنْ الذِّكْرِيَّةَ مَوَاعِظُ
 فَرَزْنِ مِيَاةَ قُرْآنِ مَوَاعِظُ
 فَاقْرَأْ كِتَابَ اللَّهِ جَعْدُكَ
 بِرُفْوَانِ لَهْدِ طَافَتْ قَدْ كُنْتَ
 وَمِنْ الشَّيْءِ إِلَى مَلَكُوتِ رَأْمَا
 وَنَسِيلُ كَرِيمٍ بِرُفْوَانِ
 يَتَفَكَّرُ وَتَحْشَعُ وَتَعْتَرِبُ
 بِأَعْدَادِ بَاقِيَةٍ وَتَرْتَبُ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ وَالْمَعَارِجُ خَلِصًا
 حَقٌّ بِرَأْسِ أَرْوَاحِ رِيَا
 وَأَذْأَمَرْتُ بِأَيِّ حَشِيَّةٍ
 جَوْنُ بَلَدِي بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 يَا مَنْ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ يُعَذِّبُ
 لَا تَجْعَلُنِي فِي الَّذِينَ تُعَذِّبُ

كَرَامَةِ عَذَابِ كَرِيمٍ
 إِنِّي أَبُوءُ بِعِزِّي وَخُطْبَتِي
 مَنْ يَزْكُرْهُمُ أَوْ دَلَّغُوا فِي خَطَا
 وَأَذْأَمَرْتُ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 جَوْنُ بَلَدِي بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 فَاسْأَلِ إِلَهُكَ بِالْأَلَامَةِ خَلِصًا
 جَوْنُ خَلِصَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ أَنْ تَكُنْ كَمَا
 سَيِّئًا كَرِيمٌ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ لَا تَقْطَعْ لَوْ تَقْطَعُ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 حَرْفُ الْقَوَائِبِ أَوْ تَقْطَعُ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ

كَرَامَةِ عَذَابِ كَرِيمٍ
 إِنِّي أَبُوءُ بِعِزِّي وَخُطْبَتِي
 مَنْ يَزْكُرْهُمُ أَوْ دَلَّغُوا فِي خَطَا
 وَأَذْأَمَرْتُ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 جَوْنُ بَلَدِي بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 فَاسْأَلِ إِلَهُكَ بِالْأَلَامَةِ خَلِصًا
 جَوْنُ خَلِصَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ أَنْ تَكُنْ كَمَا
 سَيِّئًا كَرِيمٌ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ لَا تَقْطَعْ لَوْ تَقْطَعُ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 حَرْفُ الْقَوَائِبِ أَوْ تَقْطَعُ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 وَتَعْبُدُ إِلَهُكَ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ
 بِأَيِّ زَمْدَكَانِ بِأَيِّ زَمْدَكَانِ

Cop

کسب الجلال با خواب و ترش
نیست خبری **جایه** تا فرزند نیست
کسب الیقین الذی قد است الد
نیست **نه** عالم یقین نکس بر او
لا تطلبن سعته عندک
معاش خویش خود را بجای نیست
و او را افتقرت ندو فقر را بختی
بود فقر باشی در این کین نیست
تلقین **عین** الیک ز هک کل
یقین کردی تو هم **موی** تو کردی
تلقین **عین** الیک ز هک کل
مال بسیار از کسان و شیوه و راه
کوین و یی یحقی المزملة مالیه
مرد عاقل را سودا را از کم مالش
و در **عین** الیک ز هک کل

ان تبال جال العلم والادب
نیست و **عین** الیک ز هک کل
کسب الیقین الذی قد است الد
یقین یقین کردی تو هم **موی** تو کردی
و ارفع بفسک عن و **عین** الیک ز هک کل
رفع سازد **عین** الیک ز هک کل
عن کل توی و **عین** الیک ز هک کل
ز سرش که بود همچو خار جریب
لو کان لبعده من کل الکوب
دگر چه دور تر اندر منزل کوب
یصدق **عین** الیک ز هک کل
راشش **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل

کوشی تو بود کردی **عین** الیک ز هک کل
یزید سحابه و ایزید حلتا
تو سحابه و ایزید حلتا
از اجوات الدیلا علیک **عین** الیک ز هک کل
جو دنیا تو یسی کردی **عین** الیک ز هک کل
فلا الجود یقینها اذا **عین** الیک ز هک کل
جود داری تو بود **عین** الیک ز هک کل
الام **عین** الیک ز هک کل
کجا **عین** الیک ز هک کل
بمال الشیبه فی **عین** الیک ز هک کل
مال پرست از دل نهاده دارد
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل

من کرمت اعرابا **عین** الیک ز هک کل
کعور و کاذب فی **عین** الیک ز هک کل
میر عودی کش زیادت **عین** الیک ز هک کل
علی **عین** الیک ز هک کل
بروم **عین** الیک ز هک کل
ولا **عین** الیک ز هک کل
جو **عین** الیک ز هک کل
و شیک **عین** الیک ز هک کل
کند **عین** الیک ز هک کل
یا علی **عین** الیک ز هک کل
رفع صوت **عین** الیک ز هک کل
تلقین **عین** الیک ز هک کل
که **عین** الیک ز هک کل
فلا **عین** الیک ز هک کل
طبع **عین** الیک ز هک کل

میر عودی کش زیادت
علی
بروم
ولا
جو
و شیک
کند
یا علی
رفع صوت
تلقین
که
فلا
طبع

وادخلت الحجاب وستر فاني
 زو مطهر محاسن از روی آید
 اعظم قهر من المروع اقصر
 کنی عیارت قهر من کوی کن
 و من بر جو من الدنيا و فاقه
 ایستاد و در بنای دی و تاسیده
 اذ اشتهت علی الیاس القلوب
 بدلهای امید و چون بسک شد
 و ادرت المکاره و طمات
 وطن کردن مکاره و بافت اتمام
 و لم یزل انکشاف الضروقه
 ندید زینج کس و در کشتی
 تاک علی خطوط منک غوث
 در آن نویدت باری رسد باز
 و کل الی دعات اولیائمت
 رسول لیسى تجب بالجانب
 بهی که جانی بشن گشت بهیج
 فاکت ساکن القهر الخراب
 کفایت شوی ز ساکنان فر
 کن بر خواشرا با من شراب
 جو انگسی بگوید شراب ز شراب
 و صاق باب الصخر الرخیب
 وزان در شیشه دل شکر شد جا
 و از دست نی آما گشتا الکروبه
 بدای گشت حکم در مکانها
 و لا اغنی بحیلتی الا رب
 بخت از وی بحیلت منج
 یمن به اللطیف المستجیب
 بر آن منت بود بر تو خدا را
 فووصول بر فرج قریب

وله السلام

و غلبها خسر و سر اید
 فکان یسألنی کتبانت و انی
 اگر بر سی که حالت است بشنوی
 خیر یمن علی آن لا تری فی کاتبه
 حریم بر آن زمین شنید بر کس
 فلو کانت الدنيا مثال بطنی
 اگر بود جهان خوردن بطنی
 و لکنما الارزاق خط و رسمه
 و لکن حصه الارزاق کان سمت اوله
 شبان لو کانت الدماء علیها
 و در جزا که همه بود بر سر کور
 و ما الدهر و الايام الا کاتری
 فزود یکی نوان حق کرد در آن
 لم یلحق المحارر عن حقیقها
 و ان ابرار قد جرب الدهر لم یکن
 از آن فتح و سرچ کرد و هوید
 جلید علی ریت الزمان خلعت
 که مسمر حایر اندر ریب و هر شب
 فبشمت عیون و کسب و جنب
 که دشمن دشمن است با خدا و من
 و فضل و عقل نلت علی الراب
 می و هم من حق من خدای جهان
 بفضل ملک لا یحیل طایب
 بدای ایستاده شد بنیاد دایم
 عینان خلیف المودع با بدای
 فیکلک مسیح نادر آن نه در
 و زید طویل او فرقی حیب
 و روال بود بر آن و فرقت احباب
 فقد الشباب و فرقت الاجاب
 فقلب حاله لیس یسب

صیور

و اش

و ما الدهر و الايام الا کاتری

حَبِيبٌ لَيْسَ بِمَعْدَرٍ حَبِيبٌ
وَمَا لِي سَأَلَ فِي قَلْبِي حَبِيبٌ

مراد است بهر چه که در دل من است
و نیست عزیز و در دل من نصیب

مست یغیب ^{لیب} یغیب
و عن قلبی حَبِیبٌ لَا یَغِیْبُ

حَبِیبٌ غَائِبٌ عَنْ عَيْنِي وَ حَسْبِي

حَسْبٌ عَالِمٌ بِحَسْرَتِي وَ حَسْبٌ لِي

فَرَضٌ عَلَى النَّاسِ أَنْ يَتَوَلَّوْا

تَوْبَةً بِمَدْرَمَانٍ بَدُو وَاجِبٌ

وَاللَّهِ فِي حَقِّهِ عَجَبٌ

كَرُونِ رُوحَكَ بِسِ عَجَبٌ

وَالصَّبْرُ فِي آثَانِيَاتٍ صَعِبٌ

صَبْرٌ دَعَا نَاتٍ صَعِبٌ بَدُو

وَكُلُّ مَا يَرْجَى قَسْرٌ

مهر باشد از آن امید فریب

حَسْبِي أَنْ كُنْتُ فِي بَلَدٍ

أَيُّ حَسْبٍ رَزَاكَ بَانِي سَاكِنٌ

وَلَا تُخْرَجُ بَابُنِي فَنَقِمُ

فَرَا بَشَانِ مَكْرَمَتِي وَ نَشْتَن

وَمَا لِي سَأَلَ فِي قَلْبِي حَبِيبٌ

مراد است بهر چه که در دل من است

و نیست عزیز و در دل من نصیب

مست یغیب ^{لیب} یغیب

و عن قلبی حَبِیبٌ لَا یَغِیْبُ

حَبِیبٌ غَائِبٌ عَنْ عَيْنِي وَ حَسْبِي

حَسْبٌ عَالِمٌ بِحَسْرَتِي وَ حَسْبٌ لِي

وَلَوْ عَلِمْتُ أَنَّ طَائِبٌ

وَعَلَّ يَدِي بِدَلَّةِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

وَلَكِنَّهُ أَعْتَمَمَ أَمْرَ الْإِلَهِ

لَكِنْ كَرِهَ دَوَائِجِيَا رَامَ دَرْزَانِ

عَلَيْكَ تَرْكٌ مِنْ تَقِيَّةٍ بِالذِّمِّي

عَذْرَتِي بِمَنْ أَنْكَرَ عِلْمَهُ وَ عِلْمَهُ

عَلَا عَمْرٍ مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

بَنَادِي سَبَّاحٌ كُنْ دِيَانَتِ دَرْزَانِ

قَبْلَ الْغَدَا بِالْأَمْسِ كَيْفَ تَقْتَضِي

هَذَا أَلَمْ تَكُنْ مَلِكًا شَدِيدًا مَرْدُودًا

بِأَمْرٍ رَجُلٌ كَمْ بَسِيتَ فَرَسَتِي

بَعْدَ كَرَمِكَ وَ كَرَمِكَ زَوَارِجِ

طَائِفَتِ عَجَابِ الْمَنَاقِبِ

عَجَابٌ مَرَكِبِي بَارِي بَكَرٍ وَ كَرَمَانِ

إِحْسَانٌ عِنْدَكَ لَا يَخْفَى عَيْنُكَ

وَلَوْ عَلِمْتُ أَنَّ طَائِبٌ

وَعَلَّ يَدِي بِدَلَّةِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ

وَلَكِنَّهُ أَعْتَمَمَ أَمْرَ الْإِلَهِ

لَكِنْ كَرِهَ دَوَائِجِيَا رَامَ دَرْزَانِ

عَلَيْكَ تَرْكٌ مِنْ تَقِيَّةٍ بِالذِّمِّي

عَذْرَتِي بِمَنْ أَنْكَرَ عِلْمَهُ وَ عِلْمَهُ

عَلَا عَمْرٍ مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

بَنَادِي سَبَّاحٌ كُنْ دِيَانَتِ دَرْزَانِ

بِهَذَا الْأَمْرِ بِأَكْسَابِهِ

فِي شِدَّةِ حَاجِلٍ وَ بَرَّازِ جِلْدِهِ كَسْبَانِ

فَاخْرَجَ فَنَقِمُ بَابُنَا بِهَا

كَشَفَ بَابًا وَ سَرَّاسِيَّةً زَامِدَانِ

وَنِيْلَكَ وَ نِيْلَكَ مِنْ طَائِفَةٍ

عِيدِ مَدِينَةٍ رَافِدَةٍ زَاكِيَّةٍ

وَلَا تُخْرَجُ لَأَوْصَائِيهَا

مِيْرُودِيَّةً مَسْرُودِيَّةً نَاكِدَانِ

وَلَا تَبْقَى سَبِي أَرْعَابِهَا

زَاكِيَّةً مَدِينَةٍ مَدِينَةٍ سَابِقَةٍ

فَدَاكَ بَعْدَ بِاللَّذَاتِ الطَّرِيقِ

كَمْ نَوَدُّ أَنْ نَعْمُو رَاكِبِي عَجَبَانِ

فَعَارِضٌ مِنْ بَعْدِ الْوَيْلِ الْحَرَبِ

أَنْزَلْنَا لَيْسَ كَشَفَتْنَا أَيْدِيَنَا وَ دَوَائِي

عَلَا دَرْجَتِكَ مَالًا زَاكِيًا بِالطَّلَبِ

بِهَذَا الْأَمْرِ بِأَكْسَابِهِ

فِي شِدَّةِ حَاجِلٍ وَ بَرَّازِ جِلْدِهِ كَسْبَانِ

فَاخْرَجَ فَنَقِمُ بَابُنَا بِهَا

كَشَفَ بَابًا وَ سَرَّاسِيَّةً زَامِدَانِ

وَنِيْلَكَ وَ نِيْلَكَ مِنْ طَائِفَةٍ

عِيدِ مَدِينَةٍ رَافِدَةٍ زَاكِيَّةٍ

وَلَا تُخْرَجُ لَأَوْصَائِيهَا

مِيْرُودِيَّةً مَسْرُودِيَّةً نَاكِدَانِ

زمان

وَمَا الْمَرْءُ فِي الْأَقْدَارِ إِلَّا نَفْسٌ
يَا حَسْبُ عِلْمِهِ كَيْفَ تَقْسِمُ بِهِ
يُكَرِّهُ طَالِبُ الرِّزْقِ مِنْ بَابِ عِلْمٍ
طَلِبُ رِزْقِهِ كَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
وَمَنْ تَبَيَّنَتْ مَازَ الْوَجْهِ لَا يَبْدُ
يَكُونُ دَارِ بَدْوٍ فَوْقَ مَرْأَتِهِ
وَكَيْفَ يُوجِبُ حَقَّ الْخَلْقِ إِذَا أَلَى
أَوَّلُ مَنْ تَقَى بِأَمْرِ مَسْجُودٍ
وَكَيْفَ حَافِظُ اللَّهِ الدِّينِ وَنَاصِرُهُ
يَكُونُ دَانِدُ حَقِّ بَدْوٍ بَارِئٍ
لَوْ جِئْتُ مِنْ فِضَّةٍ لَفُتْ عَلَى قَدْرِ
كَرْكَزَارِي نَفْسٍ جَوْنِ نَوْبَرٍ
كَأَنَّ لَفْظَ حَسْبُ إِذَا كُنْتَ
يَا تَبَرُّدُ بَرْدِ بَابِ مَكْرَمَةٍ

فَكُنْ طَالِبًا فِي النَّاسِ عَلَى الْمَرْتَبِ
يُؤَدِّي إِلَى مَجَانَّةٍ بَشَرِيَّةٍ
يُضَاعَفُ عَلَيْكَ الرِّزْقُ مِنْ كُلِّ خَائِبٍ
تَارِقَتِ مَنَافِعُهُ كَرْدِ دَارِ بَرِّ حَائِبٍ
وَلَا تَسْأَلِ الْأَرْوَاحَ فَضْلَ الرِّجَالِ
مُوجِبَاتٍ وَمَقْصُودٍ خُودِ الْأَرْوَاحِ
إِنَّكَ بِمِثْرِ صَادِقٍ مَنُكُورٍ
تَبْلُغُ نَكْوَى دِينٍ كَارِ بَرِّ خُودِ
لِيَا رَكْزِي السُّقُوتِ وَأَهْلُ الْأَرْوَاحِ
حَقِّ مَسَائِدِ بَرِّ مِزْكَارِ دُجَلِ
لَعَاوَمِنْ فَضْلٍ كَمَا صَعِدَ جِبَالُ
كَرْدَانِ عِلْمٍ وَعَلَى أَنْ تَوْرَ الْأَرْوَاحِ
أَخْلَاقُهُ وَخُودِ الْأَدَابِ وَالْحَسْبُ
خَلْقُهُ أَوْدَادُ بَشَرِيَّةٍ

طالِب

خودش

فَاطْلُبْ قَدْرَكَ عَلَى الْكُتُبِ
إِنَّ نَدَابَتِ مَنْ طَلِبَ عِلْمَ جَوَالِ
يَهْدِي رُغْيَ النَّسَابَةِ كَسْرٍ
جَمْعُ حَقِّ رِجَالٍ كَمَا نَشَأَ
مِثْلُ الْمَرْوَةِ الْإِلَهَامِ مَقْصُودٍ
جَمْعُ أَجْسَانٍ دَرَكِ عَزِيٍّ
مَنْ لَمْ يُوَافِقْ دِينَ الْقَضَى أَوَّلًا
هَكَذَا دَرَكِ بَعْضَ نَفَرٍ بَارِئٍ
أَعْلَى تَقْطَعُ الْغَوَارِسَ مِثْلًا
إِنْ مَنَعَ مِنْ سُرُورِ حَقِّكَ
الْيَوْمَ يَمْنَعُ الْغَوَارِسَ حَقِّكَ
عِزُّهُمُ أَمْرٌ مَانِعٌ كَشْتِ الْأَرْوَاحِ
إِلَى أَيْنَ عَيْنُ فَنِي شَدَائِدِ
يُجْزِئُ سُرُورُ أَيْنَ عَمْدٍ
أَنْ لَا يَبْعُدُوا لَأَهْلِي النَّاسِ

تَطْلُبْ قَدْرَكَ بِهَاجِلِ الطَّلِبِ
تَابَتْ أَيْ مِمَّا رَسَخَ بَابُ مَطْلَبِ
يَا حَسْبُ كَرَامَةِ الْخَلْقِ لَمْ تَسْبَا
فَهَذَا جَوْدُكُمْ كَمَا تَسْبُوهُ
مِنْ الدَّامِ وَخَطِّ الْخَارِ
أَنْ تَوَسَّيَ دَرَكِ مَسْلُوبِ
فَهَذَا خَيْرٌ فِي الْأَوَّلِ وَأَضْيَرُّ
أَضْيَرُّ بَرِّ وَخَيْرُ نَفْسٍ
عَنِّي وَعَنْهُمْ أَجْرٌ وَأَصْحَابِي
وَمِنْ أَيْتَانِ حَقِّكَ دَرَكِ
وَمَنْ فِي الْقَابِ الْكَيْسِ تَابَ
بِأَمْرِكُمْ كَمَا تَدْرُسُ سُرُورُ
وَحَلَفْتُ أَنْ تَسْمَعُوا مِنْ الْكَلَامِ
مَنْ دَرَكِ يَكْدُورُ
رَجُلَانِ نَفْطَرَانِ كَمَا تَجْرِبُ

کتاب

اشان

بوسان

وان

طال

یعنی از پیش بر کز و دنا و در دانا
 قصد و عزم را زینت و تقطیر
 چو از من بود از پیش از این
 و عفتت سخن از زبان و کوا
 از امر و بت **جامه** از کف دست
 عبد الحارثه من ساجده و اینه
 بت بر سینه از خطای و عیبت
 محمد ابن عبد جعفر از صراط
 و از ابن عبد کاه و سر و تیغ
 لا تجسروا الرحمن خاذل و نیه
 حق نسا و خوار و در خویش
 از ویت عمر انطلق بمحند
 قال محمد بن علی الشافعی ابو نصر محمد التافی الشافعی
 التافی عمر بن عبد الرحمن لا یملک من غیره و امام المتوفین
 منع

الباقی الاصلین و ارفی
 و از ایند که در حدیث است بحر فای
 را این قوت را و قوت و مالک
 تا بد آن عمر بر شما خود مسلک
 اما علی و ابن عبد المطلب
 بنیم علی بر عبد المطلب
 قرن اذ لا قیست قرنا لم یحب
 و لا درم در شوم با غم روی
 اما الغلام و التوفی و التفتیب
 و لب داری شوم و ز فرزند
 یا ایها العبد اللیم الملتذیب
 جنگه بر بیان آمدی یا ایها العبد اللیم
 و ایت زویدا ایها العبد المطلب
 نیستی و جنگه که در بر می آید
 ایای تدعو فی الخوا یا ابن الارباب
 و در اینم ما لا یخفی الا فی
 و از ایند که در حدیث است بحر فای
 و لا کان من حور و العرب
 که صف انیت کسی بنو و جای
 مذهب و دست خود و دست
 زکی و پاک خدا و در صف
 من یلقی فی المناجاة و الکرب
 کس که عیبت من است و در صف
 من غیر خود فی مضائق المطلب
 از نیکوترین شاخ و گل مطلب
 از کشت و کشت و مجامع
 هر که را که از زواری بیان زد
 لولا قول ما ربنا ثم انقلب
 زو و باشد که در کوه و در
 و فی لینی صابرم بیوی اللطیف

المحذوف

من خطبته التي في يومئذ
 ان كنت في الحرب الجاهل
 لقد علمت العلم والادب
 وعن قليل غير شك ينقلب
 واد عليه السلام
 انما علي وابن عبد المطلب
 لهم على سائر عبد المطلبين
 بالشيء الغلط في غير الكذب
 وكما في رسالتك ان كذب
 نحن نعرفه على كل العرب
 زمانت يادك بغير الزمان
 انما علي بن ابي طالب
 منهم على بنسب برتر من موم
 قل للذي غرني ملا طفت
 يكون ان كشد از خلق لطف من غر
 فبئت عليك دياج الموت من اوت
 واز بجانب تبادي مر مر واد

الدليل

يا علي

يا ايها السائل عن احوالي
 ان كنت في الحرب الجاهل
 اي انا اصحاب من داري وال
 ما انيتك عنهم غير ما تكذب
 ما زمتك يا ايها السائل
 صير لذي العجايب والضر
 فيم لذي العجايب والضر
 مستشهد في ما كبر الطعن
 ريت اسلام بريرة كواهي مدني
 وتعلم اني في الحرب اذ الله
 بازواني الكمين في حربها كراش است
 ومثلي لا في العول في منطعا به
 مثل من كسر ابرو من جنتك
 وقد علم للاخيار اذ في زعمها
 من جنتك من جنتك
 شيكيني الملك وحده سيف

الطفت

مراست خدایند و نیز شیر
و استمیر من به این خط لدن
و کمرسان خطی از کمر صورت
لخودت الکلیت کل قوم
یعنی منم که لشکری خودم روز
و حولی معشیر که مژمو و طابوا
بگردن من مردان نامدارم
و لایحون من خذر المانیان
میان قتل گشتن که هم نمی خوانند
قدح عتک لشکر و و اصل کما
کزار من خود را در آتش حرب
الم تر لی اذ دعا هم اوفهم
یعنی که من هر که خوانم حله افرا
هم خفا و اعشی گمانت خفا
که در وضو الغیب من که من دارم

میان جگر خشنه چون شهاب
مفکده غریبه آن لایجا با
غراب سخت و محابا نیکند قطعا
اذا ما لمخرت اضرکت التها
و آن زمان که در فرود آتش می
و نیز چون الغنیمه و النها با
امید بسته بال غنیمت و کلا
شوائ لکال قها و الا یا
برای مال جهان باز گشت
اذا خذت صلیت لها شهابا
که گشت ترا گرم مسکند اعضا
و جا بوا و آن انقضت القوم
یعنی چون که دم غضب بر غضب
لقد فی اجزای مثلها انداخته
برای قوم خود اطمینان که از من بایزد

تغییر
دارد

نور

بنو الحروف لم تعد لهم انما لهم
یعنی اولاد حرب و زرم را از جا
فان گشت با شوری نیکند و دریم
کو در روی مشورت و کاران ماکد
و آن گشت با نزدیخت خصیمم
و مکن چو پیش روی خصم من
کن این من شربت و کتیب او با
بسر هر که تو باش ادبی حاصل کن
فالیس لغنی الحیث نسبت
نرمه شود کسی حسب نسبت
ان الغنی من یقول ما اما و ا
آن جوانست که گوید منم انکه حاضر
تعدت القرون کیف بنایت
و بعد از محاب و انرا که در زمان
و ان گمانت الحیث لا تفت

و انما لهم ابا صدق و لا یسوا
یعنی ابا ایضا که عظم و شوارت
فان گشت با شوری نیکند و دریم
چون بود این چون مشیران عیارند
تغییر اولی بالنبی و ادرت
غیر قادر نیست با پیغمبر و ادرت
تغییر محرومان عن الغیب
یعنی شایسته اخلاق که در پیران
بلایسان که و لا ادب
که او را ادبی باشد و در نطق بیان
لیس النبی من یقول فلان ابا
یعنی هر که گوید پریم بود فلان
درست هم قبل کان و کان
بی نشانند و نون گوید و منی بود
و ان گمانت الحیث لا تفت

فی قافه انداز

هست دنیا چه ماری است که نهد
 که با بند زدم انداختن جانم از آن
 که با خود لایق نیست و نیست
 هم نه تنها با علی قیامت
 کار با خود در نعمت و آن بخت
 که در آن آسان گزینم برین آسان
 آن القیل من الکلام با بهد
 که در آن سخن از اندک با بهد
 نما دل من صفت و ما من بکثر
 هست تو ندانم تو ندانم از این
 آن کان شیطانی طعن من فضیله
 قطعی اگر در حق می باشد
 اما از دنیا فنا و نیست
 هست ایمان و قیامت و دنیا و آخرت
 و بعد نیک و دنیا ایها العاقل قوت
 بعد از این عالم اندر تو را خدا
 قیامت تو و امانت مکارم
 تو را دنیا که شست و کشتی
 که با بند زدم انداختن جانم از آن
 هم نه تنها با علی قیامت
 کار با خود در نعمت و آن بخت
 که در آن آسان گزینم برین آسان
 آن القیل من الکلام با بهد
 که در آن سخن از اندک با بهد
 نما دل من صفت و ما من بکثر
 هست تو ندانم تو ندانم از این
 آن کان شیطانی طعن من فضیله
 قطعی اگر در حق می باشد
 اما از دنیا فنا و نیست
 هست ایمان و قیامت و دنیا و آخرت
 و بعد نیک و دنیا ایها العاقل قوت
 بعد از این عالم اندر تو را خدا
 قیامت تو و امانت مکارم
 تو را دنیا که شست و کشتی

سکه

کوی

آن روزی که در آن روز و نیست
 نه منی که سرانجام دهد روز و نیست
 توکل بعد از توکل که با بهد
 بجایه پوشش تو از کینش با بهد
 و له فی شداید مبارکت الی علی سلام
 نفسی علی زفراتها محبوسه
 جان من بر تالافاتی از من ز غدا
 لا غیر فی الخلق بعدک و لا
 هیچ خبری نیست اندر تو که بعد توام
 نیست و نیست و قوت توام
 خانه و خانه و قوت توام
 و قیامت نصف توام
 ایها الکرم مرادها که در تو
 یا ایها الطالبت المستحوت
 ای که هستی طالب مستحوت بهر قوت
 یکدیگر آن من نیست چه در آن نیست
 مگر بر شیشه شیشه با بهد
 و قل لا اجتماع الشیء الا بهد
 بگویم طرب قصه پریشان
 و له فی شداید مبارکت الی علی سلام
 نفسی علی زفراتها محبوسه
 جان من بر تالافاتی از من ز غدا
 لا غیر فی الخلق بعدک و لا
 هیچ خبری نیست اندر تو که بعد توام
 نیست و نیست و قوت توام
 خانه و خانه و قوت توام
 و قیامت نصف توام
 ایها الکرم مرادها که در تو
 یا ایها الطالبت المستحوت
 ای که هستی طالب مستحوت بهر قوت

ما اكثر القوت لمن يموت
 بسبب قوت بسیار از آنکه می یابد وفات
 بل من دفع اللوع الحيين منية
 یونما اذ اذ خفرت لوقت مما
 مع بری نفسی نه سر نیز مرگ
 انی لا علم ان کل یخرج
 راسی نیت کلام که هر چه صحبت
 انما الی الله التذیر ومن رب
 ای قزوای و رسولی که خشنودی تو
 اطلق قدینک لابن عکب افرا
 پسر عم من است بکشاکاش
 و بوا و بیب النمل لا تقو قوا
 روان که بدین عمر وقت زودست
 اولی الثانی طایر اعصیت
 پس ای قوت بر من قوه که ویدار است
 فیس قنایا شتم و شیت
 کشت لاله و و لک الظلمات
 دور که نیست خوار و کفر و ظلمات
 و لوم عذابک عذابا بجمرات
 و شبنم زبانش دور که اندوخت
 گیماتقا لو الدین او یوم شنبه
 کتابا بیدین با خود میر و اندوخت
 قد قلمت لو جیننا جینت
 شاکتیموی ما بیا انک بیدم
 بل ما یزید الحی و الحیت

شما

شریک نیست از آنکه می یابد وفات
 صیرت عن اللذات بل انی
 صبر کردم از هر لذت علیما که
 و ما لفره الا حوت یجمل قوت
 نیست مردا که حکم آورد و بر نفس
 یا جامع العوالم بیاعات
 ای که ساعدت با خود و بیجا آورد
 راجع بانی بقیه مختلف النش
 باز کرد آخر که من و من قریب
 نقول یعنی احسنی الخطا
 کویم شتم خود که نظریه نگاه دار
 حکم نظریه قادت الی العلیه
 پس ای که بید و زودت ز تمام
 خلیلی لا والله ما من یست
 ای بار من بخت خدا کین غم و بیلا

ولی از زبان کرد و کلام و خلق
 و انما نفسی صیرت ما فاشترت
 صبر لازم داشتم به نفس و امید و ار
 قان اطلعت فانت تاللا
 که طعانی یافت شاکر و عذر
 و و نیت منیت که و و و و و
 م که ناکست و و و و و و و و و و و
 نیت شکر علی العبدی جرات
 شکر کردم بر بعدا که آمنت ببرد
 و لا تنظری یا عین بالشرقات
 با ویش و چشم و و و و و و و و و و و
 فاصح منها العلیک فی الحیرت
 و و و و و و و و و و و و و و و و و
 قدوم علی حی و ان هی حلت
 بریج کس نازد اگر چه بود عظیم

مازگارم

حقا قیله

فان زلت یوم فلا تحقن لها
روزن اگر غیبتی رسد زدی مشواری
بکم من کریم یقینی بنوایب
بسیار از کرم بخواهید
ایضا ایضا ایضا ایضا
بلد نیست مودان نیکو بربان
و حل البلاء و بیان العزاة
در این دنیا و در آن دنیا
کین گشت محتاجا الی العلم انی
کز تو محتاجی بسوی علم و دانش راستی
ولی قرش لایم بالعلم ما یجسم
همه را نیست بر علم و علم در عالم
و من شاء تعوی قاتی مقوم
فانک یومد زدی و یومد زدی
فقد صدقوا الذل بالخریج

ولا تکر الشکوی اذ النعل زلت
شکوه مکن و لغزایز را بستیم
تضار یا حتی مضت بفضیلت
بسیار کردی و بگذشت آن بگذشت
و کانت لهن قلوب المهرج
که جان نریز و یک باشد که غم و کرم
فقد التناهی یكون الفرج
نیاید بدین رسد مرغ نشا و فتنه
ای الجبل فی بعض الاطین افرج
که کوی با جمل من محتاج نریز و بکار
ولی قرش لایم بالعلم ما یجسم
همه را نیست بر علم و علم در عالم
و من شاء تعوی قاتی مقوم
فانک یومد زدی و یومد زدی
فقد صدقوا الذل بالخریج

کلمه ای که در این کتاب است
که در این کتاب است
که در این کتاب است
که در این کتاب است

و من ارعفی یومد زدی و یومد زدی
من خاف عن سکره المناجا
بهر کس که از سکره زدن بود
قد بلغ الزرع شفا
در مزرع حیات زراعت تمام شد
ان الذین یسوا فطال سارهم
انها کس نیستند مای رسد
ایضا ایضا ایضا ایضا
موت هرگز نریز و بگذشت آن بگذشت
کان الیوم و لم یجمل لایم
بود پیغمبر حقان در بانی ناند
بقوت فیما یسقام غیر خالیه
بیاید اصل هست به میو
علیک یزوال الذین کلیمها
بما و یومد زدی و یومد زدی

و من ارعفی یومد زدی و یومد زدی
من خاف عن سکره المناجا
بهر کس که از سکره زدن بود
قد بلغ الزرع شفا
در مزرع حیات زراعت تمام شد
ان الذین یسوا فطال سارهم
انها کس نیستند مای رسد
ایضا ایضا ایضا ایضا
موت هرگز نریز و بگذشت آن بگذشت
کان الیوم و لم یجمل لایم
بود پیغمبر حقان در بانی ناند
بقوت فیما یسقام غیر خالیه
بیاید اصل هست به میو
علیک یزوال الذین کلیمها
بما و یومد زدی و یومد زدی

و استغوا
حقا قیله
حقا قیله
حقا قیله
حقا قیله

نیست که الا کسی که بود و بود
و کم نمی که غیر من خلک است
بس جوان گوشت هر که خالی از مهر
الا بتجاشد الکریم بعترا
بس کسی که زرد روی چون زرد
و ما الشیخ ما قد کان فی نظر عذرا
خست شمشیر که باشد و غلام
و هیبت الذین علیهم وحیدی
و قند آنکه بود به ایشان سرور
من کان یتنک فی الزراب
و خاک بر گرفت اگر در پیش ز تو
و کشف الخلق اطلاق الزری
بر خلق اگر کشاید شود و بر دانی
من کان قد یطأ الزراب بر خلد
نورش از قدرت حق بود و فرمود
و کم من فقی بایده اضمحی
بس جوان که را بود تا بیدار و می
فصا بر علی الاعداء یسما هند
مهر و دشن و ریح جندی ازین
بسین و لکن با بیدی محسوس
نیخ آن باشد که او خشنود باشد و ن
و هیبت بعد قوا قهر و خدی
ما نعم بعد زنت آن جوان وید
شیران و شو بختایه البعد
باشد بر ابر و در جیب است بر بعد
لم یعرف المولی من العبد
مولای ملک داشت کشد از عبید
یطأ الزراب بیاعم الخلد

بازماند

نمکس که دارد داشت که رخک بانه
اذا المرو لم یحفظ ثلثا
صفت را که ندارد و نکا
و ما للصدیق و بذل مال
بذل است و فادای او
بکیت علی شایب قد توبی
گریه دادم بر جوانی را که بگذشت
فلو کان الشایب بیاع بیعا
که چنانکه کسی در حقش بیست
و لکن الشایب اذا توبی
لکن ایام جوانی چون بگذرد
لو کان لا ذاق بحری علی
اگر که آنکه گشته به من زنده
لو کان من یخدم مستخدا
فراوان ز خدمت خادم شدن
چون خاک بر نهاد و فرمود
فینف و لو یکتف من راو
بوی خوش که بود چند کی خاکستر
و کتمان السکر بر فی العواد
در دل از غیر نهان بود
قالت الشایب لانا یعود
کاشکی در جوانی باز آیم
لا عطف الشایب ما یزید
و او می من با پیش را چسبی در بها
علی شرف فطلب بعد
دور شد سر منزل مطلوب از نو شکا
مقدار بایستاهل العبد
بمقدار املیت و اعتبار
و غایت بخش و بد استعد
شد کاش نهان و سعد الشکار

وہم ہوں

وَبِطَاعَتِهِمَا

وقد اورد ان شيخ الميمني في كتابه في بيان
الاشياء وقاب في شرح سورة
وقال في حديثه بانه

سپاس و حمد خداوندی که نیست با نیش
ان الذي سكت السماء بكرة
کسی که آسمان را برگشت در غایت قدرت
بعث الذي لا مثله فيما
فرستاد آنکسی که را نباشد مثل در عالم
يعلم بانك ميت ومجاست
بدان اثر که خواهی مرد و خواهی زند
اقبل الى الاسلام انك جاهل
تویی جاهل باور خطه اسلام
واللهات والاولام فاجروني
جدا می باش از لام و بت را زور و برهم
وان حياتي منك يا ابي عبد
زنده بمانی من نیستی یا ابا عبد
انصرني الحى لك واشك
تجست مرا زنده پیش تو را و اشک

بند مست نگو کار و او است لعل
حتى علا في عرشه فتوحدا
بدان غایت که شد بالای عرش خویش
يدعي برافت النبي محمدا
که خواندش بنیکویی محمد سید علی
فالي شقي الضلالة والشرور
ز گمراهی بخود خواهی سلاک خویش عدا
وتحت العري ركب فابعد
بصدق دل خوار اندکی کن بگذر از اینها
أخشي عليك عوايب يوم ترم
که اندر آتش از رخ بانی خالدا فیها
بأظهار ما أضفته لشديد
در نهان و آشکارا خویش من مستم
التيك واني في الرجال ندم
به تو و ارم چون نهان در آن که نظر من

احمد علی صبر و اتوی علی
تا تمام بر جبهه بسیاری قوی بر آمد
ولكن لا امره ليعنوا وقايت
لیکن بر امر خدا ندم است کرد نهان
وفي هذه الحجة دليل يا شقي
و در این حجت و دلیل یا شقی
يا جنين سوز و تشوق و دلداد
و کان علیه السلام كعبه انما يمثل بهذا البيت اذ اراد ان يطمع عليه
اللجنة و غضب سائر يد جباه و يريد فتلى غدير من خلیل من مزمع
مس الا انها المخرور بالقول والوعده و من حال عن ربه المسالك القصبة
ای که مفروری بقول و وعده بی اعتبار
و روی محمد بن اسحق فی روایت احمد بن کامل این قال علیه السلام
انا في ان هذا اجل صخر
آمد بسوی من زود و خرمند صخر
فان صخر خمره خیر و ریح
که خمر تو بر جبهه بود که بافتش

ما ذا صبر على الروح المعبد
کار صبر ز مردم بر سینه بی با نسیب
وليس على امر الاله طليد
نیست بر امر خدا و نه جهان کن
لموعد البرايا في يد رفا عدو
که محض خدایت را بود و دین برید
و كان عليه السلام كعبه انما يمثل بهذا البيت اذ اراد ان يطمع عليه
اللجنة و غضب سائر يد جباه و يريد فتلى غدير من خلیل من مزمع
مس الا انها المخرور بالقول والوعده و من حال عن ربه المسالك القصبة
ای که مفروری بقول و وعده بی اعتبار
و روی محمد بن اسحق فی روایت احمد بن کامل این قال علیه السلام
انا في ان هذا اجل صخر
آمد بسوی من زود و خرمند صخر
فان صخر خمره خیر و ریح
که خمر تو بر جبهه بود که بافتش

بگویم عطا کرد و بخوار کرد و نیش
بیا که زود از او شکر از این روزگار
و لست
فی يوم احد

فانا قد قتلنا يوم **سید**
 باجهل وعبثه والولید
 بو جهل وعبثه راد و لید
 علی اقرار غلقا جسد
 با جامه های غرق خون دردم و دعا
 علیه لم یجد عنها حیا
 بیرون نیاید از چشم بهیچ
 بگویند شراب و قیاس صند
 کور بود شراب و قیاس و زهر
 علیه الرزق مغیبطا حید
 هرق کوز شد و شراب و زهر
 و خطا بالخطا الزهر علیها السلام
 فاطمة یا بنت الشی **احمد**
 ای فاطمه فرزند منی احمد مرسل
 قد زانه الله بحمد و غیب
 و او است خدا و یب توان بعد مرگ
 فزت النبی **السید** المسدد
 فزت منی سید من مرور و اما
 قد جاوزنا الایام لیس یبتدی
 گشته ایام است بید بوی

لعل

مکمل فی غلبه المقتد
 در بند غلبه و فقر و غلبه مقتد
 من یطعم الیوم یجد فی غد
 انک و مدام روز طعمش نه غدا
 الله یقو قدیم قادر **احمد**
 ایتر و حق قدیم قادر و مرید
 هو الذی عسرف الفار منزلهم
 ان خداوندی که در انرا بیکار کاوان
 فان لم یکن دولة کانت **ان**
 ایلی کرد و مدام را بود ان و غلبه
 و یبشر الله من والاه **ان** که
 نصرت منی بیکار که شد و غلبه
 فان نطقتم بخر لا انا **کم**
 بیدار باشید که ان خرد را بیدار
 فان غلبه غلبه و غلبه **ان**
 غلبه

تشکوا الیها **الوج** قد تد
 و زوج **شکایت** کند و غلبه
 عند العالی الواحد **الموحد**
 بیدار خداوند علی واحد یکتا
 و لیس یشرک فی ملک **احمد**
 نیست و شکست بیکار و غلبه
 و المؤمنون **سیجن** هم کاد عدو
 مؤمنان را بود و غلبه و غلبه
 فعل عسی ان یزلی فی غلبه **احمد**
 از میان تیر کند انرا و غلبه
 فطر او یبشر بالکفار **او غلبه**
 نصرت منی غلبه که غلبه از غلبه
 فیمین غلبه من افو **ان** غلبه
 و ان یشرک بها **ان** غلبه
 و لیس یشرک فی ملک **احمد**

عنه را گشتم و انگشتم را بر سنگ
 و الم و تشنه او دانه انگشتم
 مرد و دیگر بود شمشیر مرد و از ضرب
 فی تشنه او تو گویا این اظهار
 و میان او تو بود و گردان شد
 گاه و الا ذیاب من مهر و اگر بها
 و آنچه از جگر قدری علی عجل
 نیز خلق را احمد بر سنگ زشت
 فظلت الطیر و الضعیان بر که
 جمله مرغان و دودان زان و زشتان
 و من قلم علی کا کان من عجب
 هر که گشتم از آن عجب بود و زشتا
 لهم جنان من الزود من طیب
 هست ایشان سلام از جنت از جنت
 صلی الا علیهم کلاما ذکر و را

عشان

برداشتند

و میان ما شمع تیغ می زد
 فحسب ذوقه او قدر شد و زد
 شد ز لش را بید و دامن یار اند
 و لم یسکوا من خیاض الموت از و را
 فی ترسیدند هیچ از ترس تیغ فشا
 شتم الا نوق و حث الفزع العذ
 تحت الحاج ابیا و هو یجهد
 زیر کرد و خاک میدان اینی کرد را
 فی بل قطعه منهم و مقتعد
 باره زان مرید و باره زان مرید
 منا فقد ضا و تو آخر او قد سجد را
 بافتند از جگر خود و در حاد منها
 لا یحسب لهم بها حر و لا حر و را
 نزدشان با و مرغانی نماند هیچ
 قربت شهید صدیق قبله شهید را

از قضا

و گاهوا علی الاسلام ابیا ثلاث
 بودند بر سلام کرد و علی سه گاه
 و فتر ابو عمرو و خیرة لم یعد
 و بکر بخت ابو عمر جبر و بخت
 فقد خر من تلك الثلاث واحد
 درستی که بنفاد از آن سه یکی
 و بکن از خود طربا بجزب عا شد
 و من خدا زده و بجزب بجزب خرد

ای بسا مشهد که حافیه و نهانش
 شتم العرائش منهم حمزة الاسود
 جمله مردان و زایشان حمزه آن
 حتی یجمل علیه ثعلب بسود
 و میان او و ثعلب کشت خط بند
 ناز الجیم علی ابوابها و الرصد
 آتش از جبران درگاه بند

وقیل قتل امیر المؤمنین علی علیه السلام من سائر مطون قویش یوم
 احد فقال ما یل منهم ما یرید علی ان یترک من قویش انکانه فیری علی قیام
 فقال ما فرت علی ذلک و انه لیسونی ما یصیرون الیه بعد القتل فیری
 علی قویش کیف کزرت بر بها و انت عدد ما و صارت الی البارئ منی
 قویش بدنا بالجد و اذ او لا
 قویش اول با کرد و بسیار عدو
 با تو ایها البیض البیض یستی
 به با بد و خیر غیرت شمشیر

۱۰۷

تزل

و فی

و هو یقول شعر

و خطبه بدین گفت **ای کافران**
 شما را خطی حکم بندهم و هرگز نیز
 قتل شما را نمی بینم و اگر کسی از شما
 منکسر کند **حرب در اسلام** بر او
 قتال و اگر کسی از کفار بگوید که
 هر کس از کفار بگوید که من از کفار
 فکلمهم و الله افضل قریب
 بدینان که **ای کافران** که فضل قرین
 و کافر علی الاسلام البائت
 دشمن اسلام دین بود و در دنیا کس
 و در آخرت و **بسیار** لم یعد
 است ابو عمر و **بسیار** می خواند
 نه هم **سیرت** الهی و ان تعقوبنا
 منعشان **شکر** می کند که از جنگ
 و آن قدر حاکمیت بداد خود
 استنها قد جودت بخشود
 که سرهای کشتن دشمن است و باور
 و بنوا الی دین المیارکب احمد
 روان آیند سون و **احمد** سید
 توعدنا بالحق و الحکم فی غد
 و عید ما بخیر و نشو و حکم عالم فردا
 الی ربنا الیه العظیم **الحمد**
 سوی برود کار عظیم و **اجود** اعلا
 معذرت من تلك الثالثة و **اجد**
 زان سر که از کی افتاد در عین سفر
 و لکن آخر المرب **الحرب** عاید
 هر که او جنگ از ماند سوی جنگ بود
 عداة القینا و الرماح مصایده
 روز دیگر از شام ۵ سربا شد بر سر
 هم **الاعدا** از الکبا و سوز

دریاری

در دیاری کشته ام واقع میان روی
 و هم آن بظفر و دانی بقتلوی
 که ظفر باند بر من آن گروه می کشند
 قتل در حال آن صورت و آن است
 می خواند **حرم** مرگ و در **بسیار**
 و کین الی یغی خلا فی آخرت
 من و کس پیش از من **بسیار** می کشند
 یا مژده دنیا علی او قریب
 ای در می دنیا **مژده** و نافت از دین
 اجبت تر جوا الحکم دنیا و غد
 امید با دای از من دینای مانی
 بهیات شان **الموت** و **بسیار** می کشند
 لا یشیخ للوا غط قلب امره
 و خط **بسیار** می کشند و در
 جمله دشمن **کافران** که **بسیار** می کشند
 و آن قتل و قلیس **بسیار** می کشند
 و کشند **بسیار** می کشند و در
 قتلک **بسیار** می کشند و در
 در دنیا **بسیار** می کشند و در
 و لا موت **بسیار** می کشند و در
 که با **بسیار** می کشند و در
 و التایب **بسیار** می کشند و در
 که **بسیار** می کشند و در
 از **بسیار** می کشند و در
 که **بسیار** می کشند و در
 من **بسیار** می کشند و در
 بر **بسیار** می کشند و در
 لم **بسیار** می کشند و در
 که **بسیار** می کشند و در

در تمام در مقامی کوهی جوید ^{عذر و انی باید کردن از آن لیل}
روی المداینی با سواد آن ^{الاشعث بن قیس دخل علیه}
بصفین و هو قانم یصلی ظهر فقال قلت یا امیر المؤمنین
اداب باللیل و ادب بالنهار فانسل من صلوته و مع
یقول اصبر علی تعب الادلج و السجود بالرواح علی
الی حاجه و البکریه ^{شعر فارسی}
صبر کن بر شب و روز ^{باز و دری حاجه طلب و شین}
لا تفجرن ولا تفجرن ^{فان یج یثکف بین العز و العجز}
بشور و در و از عجز خویش ^{و انک با عجز تو مندرج افتاد کن}
الی وحدت الایام بحسب ^{للقصیر عاقبه محموده الاثر}
یافتن در ایام و بود بحسب ^{صبر عاقبه کار نیکی صلاح}
و قل من جدت فی امیر طالب ^{فان یجیب الصبر الایام بالظفر}
کم بود انکه کسی و طلب ^{صبر و جیش الایام بود قوز و نعل}
اجبر قلیلاً ما عبد العسر ^{و کل امیر که وقت و تدبیر}
صبر کن اندک که بعد از سختی آسانی ^{بست هر کار بوقت تدبیر و راه}

ک

و

و لم یمن فی حالنا نظر ^{ایزد}
دار و از گرم در حالهای مانظر ^{و فوق تدبیرنا لله تقدیر}
ان عذک الله فانظر ^{بر تدبیرنا افشاء و تدبیر}
کرزد و در ترا چشم من از فرسخ ^{فانه ناظر بمشطر}
او عذک الله و انکلیت به ^{را که یوست سوی تا آخر خود و نظرش}
در رساند تو باز از در آن درمانی ^{فاصر فان الرجاء فی اثره}
کم من معانی علی شعور ^{صبر کن تا که بود خرمی بر اثرش}
ای بسا امل سلامت که تو میرا ^{و مبتلا لا یام من حذر}
و فارح فی العشاء لیک ^{ببتلا کشت و شب فواید}
ای بسا فارح خوش دل که بود ^{دب الیه البلاء فی تحیر}
من عجب الدهر دم صحت ^{سوی ادوی نهد خیل ملا و بحر}
نایسند به بود صحت که صحت ^{و نال من صیق و من کدر}
رب معانی شکنی بعلمه ^{که نور نگاه از و صافی و کامی}
ای بسا الشیخ وانی که شد ^{و مشک یا نیام من عجز}
عسی منهل یصیر و طرب ^{بعد مدتها که باسد تدبیر}
اطال فدا المهنل المنهل

و لا یمن

از طرش

غیر

عسى الجوب العاريات تنكسي
 اي بسا يملو برينه كوشيد بوشيد
 عسى جامع العظم الكيسر يطيب
 اي بسا عظم شك كنه از لطف
 عسى الله لا يثا من من الله انه
 ما اميد از حق باي ناك حق باور بود
 جميع فوايد الدنيا افروز
 جهان و شفعتها بش غرور است
 فقل للشا مبين بنا افقوا
 بگو اهل شامت با خود ايسد
 يا طاب الصبور في الدنيا بلا كدر
 اي كه ان طلب صاف و جهاني درو
 و انكم بانك ما عورت من محن
 و انكم بهر چند كه باشي در جهان منحن
 اي تنال بها نفع بلا ضرر
 و باليستل المستهام سينصروا
 و اي سا خور كشيده كشن خدا كرد
 سينماح للعظم الكيسر فحسب
 خوش بود او در كشت صحت بجز
 ليسر عليه ما يعز و يعبر
 بروي آسانست سازدم غرورم
 و لا يبق لسرور مشرور
 نماند شادمان را شادمان
 فان ثواب الدنيا تدور
 كه گردانست حال هر فاني
 طلبت معدومة فيا ناس من الظفر
 شد عدم من تو نميد سوا زود
 بالخير و الشر و الميسور و العسر
 بهر آساني رختي و بي نكي رشت
 و انما خلقت للنفع و الضرر

چون توان كبرى نفع جهان في
 في الجبين عار و في الاقدام تنكس
 عار در بود ليست و كرم اندر جرات
 اما على بطل مطلق
 هم علي بطل بر دل شجاع
 و في كيني للثا اخضر
 بدست من زيان و عار است فخر بزرگ
 بالظعن و الضرب الشد يد خضر
 زرين و زرين خنجر كه جان و تن در
 احراز الله العلي الاكبر
 كه زودست علي را خدا ز خلق خود اكبر
 يعقب رجال زمانا مضربي
 مردم كند عيب زمان كشد
 ابري الليل كبري كه خشنود برب
 و يرم شب كه پرور خورشيد برود
 كز خالق شد مخلوق لي نفع و ضرر
 و من يفر فلن ينجوا من العذر
 هر كه بگريخت خلا صفتش نيا شد ز قدر
 عيشم ستم القلب يذا كز
 دلي و كبر دين كشت نامدار
 ناسخ من خافه برقي بر مهر
 كه از دور جانبا و مهر بر برق شود
 مع النبي الطاهر المطهر
 مقدم بي باك دين خا مطهر
 اليوم بر طيبه و بخيري عشتور
 نمود و ريشش امرو زرد و خوار
 و بالزمان مضى من عسير
 عاري بود زمان كشت ز عيب
 و ان النار علينا نكسر
 و ان نوزم كبر ما يكسر

انا العبد المذنب بكل ذنب
 و انت السيد الصمد الغفور
 من بندة مقرب برکت الهی
 توخت ایند جرم بهنجشای
 فان عذبتنی فانه ذنب منی
 وان تغفروا فانت بر خدیو
 عذابم گشتی هست از گناهیم
 روی از علی السلام قال راست کل شیء فقیرة والفقر ما منی
 فقیرنی الفقر ذل و ذل ان کنته عقلنی و ان اظهره ففطننی کاد
 الفقر ان یكون کفر بل هو کفر بعینه ثم انشاء یقول
 مساکین اهل الفقر حتی یفوتهم
 علیها تراب الذل بین الکعابر
 بسکه مسکینند اهل فقر و غریب
 بر سر آن رنجته خاک مزارت مسکین
 احسبت ظنک بالایام احسبت
 ولم تحف سواد لایالی بالقدیر
 کان نیک و ایام کردی چون گوی
 نترسیدی ز بدای که کردی از نیک
 و سالتک اللیالی فاعترفت بها
 و عند صحو اللیالی کجرت الکده
 سات یافتی شبها و بس که از آن
 بمنز و صغرها بشما گدازه می شود
 کثیر المال یسیر له عوار
 و لانی کل ما یاقب عار
 بسیار مال ز سر عیب عقلی
 در هر چه یرش بنود هیچ نیک

کشتی

لان المال

لان المال یسر کل عیب
 لان فقر المذنب و الصغار
 از هر آنکه مال بسوزد تمام عیب
 و ز فقر است غنیمت مقرب
 کذاک الفقر بالاحوار یزیدی
 کما از رخت بشاریها العار
 خدیو فقر رخ رساند به جیش
 چون خدی که باد کند با شر خوار
 ما هذیه الدنيا لیل الیها
 الا عباءة و همولا یزیدی
 چیست این دنیا و دن کنش ز بخت
 جز عبا و بوج بود اهل غلبه و بخت
 انما اتممت شغلک و یاتک
 او از برت شغلته با فقر
 چون رد او در او روی کرد و از روی
 باز چون برگردد او را غنیمت و بخت
 لناس خیر علی الدنيا بشیر
 و صغرها لک تمیز روح شکوید
 مردمان را خیر بود بخت هر چه در دل
 حافی این باد و میر و بخت و روی
 کم من ملج علیها لا تساعده
 و عاقر نال دنیا به تقصیر
 گم من ملج علیها لا تساعده
 ای بس که کم پیش جان کند او را دنیا
 و یساعده که با تقصیر با بر مال
 لم یز قوما یعقل عند ما یرقوا
 و انما ز قوما باللقا و یسر
 ای بس که ز قوما که عقل عند ما یرقوا
 بل که باشد ز قوما که با لقا و یسر
 قسمت از راق در اول نشود بر عقل
 بلکه باشد ز قوما که با لقا و یسر
 لو کان عن قویة او عن تعالیة
 طار البزاة بار ذاق للعصا خیر

و در بند چندی رفتی روزی کسی
 سبحان یا رب العالمین یا ویر
 پاک شد آن که او برود و کار عادت
 تو کان یزوق العباد عن جلد
 که هم بودی بحال زرق بر عباد
 این سانی دهم غمت نصیر
 چون دهم بر سر بر سر باشد غم
 و آن سانی لم اشیع کسور
 و در ساند شادی زان شادم شود
 این سانی دهم غمت سرفی و غیر
 که غمی آید و دهم شادی آید دیگر
 لکل من الايام غنڈی عادت
 پیش من در خط نیکو عادت
 و دلاک فیک و ما تشع
 و دای و تو بایست و تو بی دانی

با ناله پرواز بر روی روزی حضور
 و ز ارق المسکین و الخیر
 رازق و پروردگارنا جان فرود
 ما نیت من رزق ربنا مقرر
 عی غیری روزی پروردگارنا موار
 فکل بلا لا یقوم یسر
 زانکه بر سر بلا نیت نیت و انما
 فکل سرور لا یقوم حقیر
 و آنکه شادی که معنی دایم شادی
 و آن مسکین غمت و غمت منی غیر
 و این دشواری آید مستش سانی قیام
 کان سانی صبر و آن سانی شکر
 که بر آید صبر دارم و رنگو آید سیاس
 و دلاک فیک و ما تشع
 زست و زست و زستی بدی

و انت الکتاب المبین الذی
 تو بی کتاب خدا و نوان کتاب مبین
 تو مل فی الدنيا طویلا و لا یوری
 فکر و دنیا بسی گروی و محسوس نشد
 و ترغم انک جرم صغیر
 کمان بری و صغیر او فناد و جرم
 فلا حاجة لک من خارج
 ترای من وجود تو هیچ حاجت
 فکرم من صغیر کانت من غیر غلظ
 ای بسا کسی که بخت بود و بی علت
 و کم من فنی تمیسی و یقین امنا
 ای بسا مرد جوان که نود و شصت
 و لا خیر فی الشکری الی غیر مشکلی
 شکایت نیست شکایت آن که اهل ان
 الم تر ان العفر یرجی له الغنی
 و ان الغنی یخشی علیه من الفقر

با حرم و بظهور المفسر
 بحرهای که بنات از آن شود و بسا
 او این لکل ممل تعیش الی غیر
 آنکه چون شکست خوابی و غمت
 و فیک انطوی العالم الاکبر
 بعین بدین در دست عالم کبیر
 فکرم فیک و ما تشع
 شکست فکر تو نیست فکر تو نیست
 و کم من من فیض غاش و دهر الی غیر
 و ای بسا که کوفت شکست و بایست
 و قد کسبت الکاف و هو لا یوری
 بافت دوران کین پیروی و او غیر
 و لا بد من شکوی او الم کین صبر
 و شکوای جاب نبود و نباشد صبر
 و ان الغنی یخشی علیه من الفقر

محر

عالم

ایمان من الرجال بهمة في صوم التمتع المبصر فطن بكل مصيبة في ماله

مشككين

بعض بکیر برای دفع غیبت
تنگو اینک الطریق فاجتروا
بدر بالامی فشد لیک افشدند
در طریقت کرگون سازند

في الترغيب على العلم والعلية السلام
وفي الجهل قبل الموت مؤلا
واجسا واهم قبل العنوز قبور
در جهالت پیشتر از در مرد اهل
و ان ابراهم لم یکن بالعلم مکتب
و لیس حتی النشور نشور
مرد اگر نداند علم است بکست
کو نکرود زند کر فایم شود چشور
ای یومی من الموت افتر
یوم ما قدر او یوم قدر
زردن در دور و زان شب حق ظاهر
یوم ما قدر کم افسی الرودی
بروزی کان قضا بنود و روزی کان
گفت السواد انت اظری
فبکئی علیک الناظر
نور بودی مردم چشم مرا
من تشاء یعدک فلیت
بر فراقت کریدان دارد
فعلیک کنت اجاوز

في مرتبة النبي
قبل لظلمة

فاذا اجتمعت بدین سطر فقل الفقه لکن فقرها مثله من یسعی فی امر یفقه یفقه

نه که می خواهد پس از تو گویم
و میثون علیک فان الامور
بر خود آسان گیر کارت را همه
فلیس یا تیک منهیها
نیست هیچ اندیشه را مانعی
رویی للشیخ ابو جعفر الطوسی با سواد عن الاسو الدیلمی عن ابی
طالب ان رجلا سأل علی بن ابی طالب علیه السلام عن سوالی
فبادر و دخل منزله فخرج فقال این السائل فقال الرجل ما أنا
فایا امیر المؤمنین فقال ما سألتک فقال کیست و کیست
فاجاب عن سوالی فقیل یا امیر المؤمنین کنا عهدناک ان ابنت
عن مسئلة کنت فیها کالمسئلة الحیة جوابا فبا لک الطیارات
الیوم عن جواب هذا الرجل حتی دخل الخیرة ثم فرجت فاجبته
قال کنت حاقنا ولا رأی لثلاثة لحا تین ولا لحا زین ولا لحا فیه
ثم انشاء یقول
اذا المسکلات تصدین لی کشتت حقاینها بالنظر

کرامت من پسند از مشکلات
 و آن برکت فی جمل القوا
 جویشان شود در جمل خیال
 متعنه بعینها القیوب
 مفتوح بر اندیشه شیب
 معنی اصح کلماتی المربعات
 در هست کوشی بپیری جویخ
 بسای کشفه الازحی
 زیانی بکفار چون از حی
 و قلب او استنطقه بالهم
 ولی کردی از نطق جود مهموم
 و هست با فقه فی الرجال
 نیم پیش رقم جود و فضول
 و لکنی مذرعه الاصول
 مر است کاهنات و نطق
 اقیس

جهول

موروثی

یعزونی قوم براه من المصبر
 عزا کنندم مردم بری از صبر
 یعزونی المعزیه ثم یضی لشیانه
 عزا کنند عزا کرد و رفت بر خیش
 و استعزایک عجزی و عجزی
 شکوه و ازم با تو از حال نهان
 انی قتلت مفری بمفری
 خویش را من کشته ام از خنجر تو
 قال النبی صلی الله علیه وسلم لا یمیر المؤمنین علی رضى الله عنه و کرم الله
 وجهه اهل المعروف فی الدنیا هم اهل المعروف فی الاخره و قال ام
 و اما التقصیر الا مقصود
 مع تصویر خود اندک و الاتمام
 و کل امر یاتی بما هو اوله
 هر کس چه چیزی که اول آن
 لقد عجزت عجز من لا یعجز
 سوف الیس بعدا و انشیر

پیش

[illegible]

عَلَى

عَلَى الذَّرَاعِينَ شَدِيدَ الْقُوَّةِ
لَمْ يَأْخُذْ بِمَنْزِلَتِهِ قُوَّةٌ مِمَّنْ
أَوْفَتْهُمُ بِالْبِغَاءِ كَيْلَ السِّنْدِ
فَرَأَى الْجَحْمَ بِالْبِغَاءِ كَيْلَ الْبِغَاءِ
وَأَتَرَكَ الْقُرْآنَ بِنِجَاعِ حَسَنَةٍ
كَذَلِكَ هُوَ خَيْرٌ مِنْ بَشَرٍ
مَنْ يَتْرَكَ الْحَقَّ لِقَوْمٍ ضَعُفُوا
بِكَيْسٍ وَبِكَيْسٍ كَيْسٌ وَبِكَيْسٍ
يَنْصَحُ رَبِّي خَيْرًا مِنْ
بَارِي خَدَائِي وَادْرَأَوْهُ بِأَوَّلِي
أَخْرَجَ بِالسَّيْفِ عَلَى الْمُعَاوِرِ
كَأَنَّهُمْ يَنْصَحُونَ خَدَائِي وَادْرَأَوْهُ
بِأَوَّلِي الَّذِي يَطْلُبُ مَنِّي الْوَبْرَاءُ
أَنْ لَيْسَ بِي أَحَدٍ مِنْ عَدُوِّهِ
عَاجِزٌ يَحْذَرُ الْوَبْرَاءُ

فیتہ اہل فسوق خصوصاً
برائے ایشان نافرمانی اند

سورۃ النور

وہو اجماع ولف وصرہ

چنانکه بزرگواران در پیش از وقت
 کفایت نفسی و قلیل نماز است
 تا لایان بود و خشم که من که در آن
 کم از وقت و اندک نماز و خشم
 بودی که در آن جهان من که در آن
 انقضای غنی کن امور گشتن
 چشمی بود که در آن کارها
 توان من غنی انقضای کن زنجار
 چشمی که در آن بود که در آن
 و اسکت عن اشیاء لو شئت فقلتها
 خاشع الی چیزها و زانکه در آن
 انقضای غنی با جهاد و طاعت
 نقص در آن بود که در آن
 ما فیک خیر و لا مینر نقد
 خرد و خرد گشتن و در آن

مجسم بظلام روز من زهر ملال کرد
 تا احباب الناس من خیر و خیر
 از هر چه در آن می شود بر مردان
 و هم الناس عیون فی الشر و الشر
 ایشان بیکدیگر می رسد و در آن
 و انی سألی ترک الخوف و الخوف
 که در آن قدرت بود بر ترس و ترس
 تعالی و اغنی المرء و هو الخیر
 چشمی که در آن بود و در آن
 و لیس علیانی المعالی الخیر
 نیست برادر من که در آن
 و انی با خلاق الخیر و خیر
 زانکه من خیر و خیر و خیر
 فصلت منی لبا تانی و او طای
 هم که در آن بکار و در آن

فان

نفعان نفعیت فلما ترجی مکرمة
 و ان مملکت قدوم بالی الخیر
 که باقی نیست کس را از تو ایند کرم
 و در میری بدترین جایست جهنم گشتن
 موی این عروسی عید و روزیوم خندقی نیاید و بل من میان مقام علی
 هم فقال له یا رسول الله فقال اجلس یا علی و نادى عمر الثانية بل منی
 نیاید ثم قال این خیرکم التي ترعون ان من منکم و جالها الی ارجاء فقال
 علی ثم نادى یا رسول الله فقال اجلس ثم قال الثالثة و هو یقول و له هم
 و لقد بحث من الشدة
 کلوی من فرام شد و در آن
 و وقت از خیر و الخیر
 توقف کردم ای نادیر من
 فلذا ان الی لم از لیس
 چنان بودم که در آن زمان
 ان الشیء عیة و الشیء عیة
 فی الغنی خیر الغنی
 زود و راستی باشد جماعت اسرار هم
 و نادى انما این لیس و له نادى له التبی صلح و هو یقول

و الثالثة

لیه قاضیه الزاری
 فی حرفه الخیر

لا تعجلن فقد اتاك مجيب

يا عجز ووجع قد اتاك

اي عجز ووجع تو که آمد بسوی تو

و بخت و بخت تو

يا صدق کلمت و صدق کلمت تو

و لقد دعوت الي ابرار

خداوند بر من و بر بندگان برت

يخيلك اني صايرما

يا لای سر داشت ترا به جواب

اني اومل ان تقوتم

دارم خیال آنکه تو ایام بگذری

و من خيرة خلقك

خیر که از گشت و خور و بنده من

جنونك انما سجد و كل

زنده گانی تو از دهنهای مسدود شود

مجبوب صوتك غير عاجز

صوت ترا جواب در صاحب اقتدار

والحق بختي كل قاتل

از لطف حق بختی بسیار امیدوار

فتي مجيب الي البارز

مردی که جواب تو که بودی کارزار

كان حقا للناس

تا چون نکر که از بیانی رافضی

عليك يا حجة الله

بر منید چنانکه تو خلق را از راه

و زما عشت اله

منکام جنگ یاد کنی در کار

مضى نفس منما تقيت

مردی که آن بگذرد جزوی از آن که در

و حجتك ما يعينك في كل ليلة

زنده سازد اگر میسر اندوزی در شب

العلم زين فكل للعلم ملكيا

زینت مردم بود از علم که علم کن

واركن اليه فبق بالله و انعم به

میل سری علم کن میزاد بر حق اعتماد

لا تسامن فاما كنت منهم

چون غائبی در طلب حدی سران

و كن ناسكا محض التق و رجاء

مستحق در آمد را بسیار به تاوان

و اعلم مدنيك بان العلم

فهم کن که علم صافی تر باشد در جهان

شرايكن من ام عبد الله

در مائون بر تو ای من است

كوترا اعتلي كبريا في من غير

و بجو تو که خادایا بوی تو که

و كن لطالبا ما عشت

علم را به محو از اعتبار بود و

و كن خليما زرين العقل

با بیانی عقل در حیر و مشغول

في العلم يوما و اما كنت

در علم ایام در یاد و یاد

لدين معينا للعلم

بسی هر که خوی کرد یاد با کرد دیدن

و كن خليما زرين العقل

که بیانی قوم از اما قارن الرضا

مهر قوی چون هم بودند در هر آن

طالب خود را است بخت آن جاری

في قافية التين

فن خلق بالاداب

بسی هر که خوی کرد یاد با کرد دیدن

و كن خليما زرين العقل

که بیانی قوم از اما قارن الرضا

مهر قوی چون هم بودند در هر آن

طالب خود را است بخت آن جاری

طالب خود را است بخت آن جاری

طالب خود را است بخت آن جاری

لا تفتنهم بده

عند

لا تفتنهم بده
 و هو ان الامر طيف نفس
 خالق خود را بكنه نهاده احكام
 لكل هم شرح عاجل
 در جهان هر که را خود شرح و شرح
 الحمد لله لا شريك له
 شکر خدا که نیست شریک و نظیر او
 لم يبق في مؤنس فيؤنس
 مؤنس را مانده که مؤنس بود عین
 فاعترفت الناس ما استطعت
 از مردمان بقدرة توان باش که شریک
 فاعترفوا بما كنس بده
 بنده را میسر بگوید بنیاد شمس
 سلام على اهل البیت و الدوا
 بر اهل بیت و دواست در دوا
 و لم یبقوا من یارب العالمات
 و لم یبقوا من یارب العالمات

نکته

یا یونس خود بخورد و انداخته در شکم
 لا تأمن الموت فی طرف لا تأمن
 یک نفس باطمینان ایمن به باشد از حال
 و اعلم بان منهای الموت فذرة
 و انک با شریک های مرگ با حکم روان
 فاعلم بانک تر منی ان تدنس
 چیست نیست که باکی او را
 ترجو النجاة و لم تسلك مسالكها
 داری امید بجان و نیستی مرده آن
 انجست اولاً و لعلها انجست
 هست اولاً و جهالت را که انکار ما
 فسالنی بقرآن ان یقینکم
 فقه یا یونس بر این بر این مردم
 و بعد از رسول الله کالبدر یقیناً
 و انما من لا یزکی لرب سبیه
 و انما من لا یزکی لرب سبیه
 یا مبعود خود بخورد و انداخته در شکم
 لا تأمن الموت فی طرف لا تأمن
 یک نفس باطمینان ایمن به باشد از حال
 و اعلم بان منهای الموت فذرة
 و انک با شریک های مرگ با حکم روان
 فاعلم بانک تر منی ان تدنس
 چیست نیست که باکی او را
 ترجو النجاة و لم تسلك مسالكها
 داری امید بجان و نیستی مرده آن
 انجست اولاً و لعلها انجست
 هست اولاً و جهالت را که انکار ما
 فسالنی بقرآن ان یقینکم
 فقه یا یونس بر این بر این مردم
 و بعد از رسول الله کالبدر یقیناً
 و انما من لا یزکی لرب سبیه
 و انما من لا یزکی لرب سبیه

الکرم

این رسول حق که چون آمدت از میان
 قاتلینک قاتل بعد از من متعالیه
 نیست بعد از من کسی را اگر در سخن
 وقال محمد بن عمر البلیغی رحمه الله علیه انشدنا ابو محمد بن القاسمی عن ابيه عن جده

این رسول حق که چون آمدت از میان
 قاتلینک قاتل بعد از من متعالیه
 نیست بعد از من کسی را اگر در سخن
 وقال محمد بن عمر البلیغی رحمه الله علیه انشدنا ابو محمد بن القاسمی عن ابيه عن جده
 الامیر المؤمنین علی علیه السلام فی عقیقه الصلوة
 اتم الناس عزمهم بنقصه
 بولک ملتزم در من است و منقش
 ولا تستغل عاقبة بستی
 سران شمارش عاقبت بر کاش
 وحل الفحص استغنیست غم
 بدان دخل الفحص خاصه از آن بزرگوار
 صاحب العاصی ابن العاصی
 دارم مصاحب از تو علی عاصی
 مستحقین خلق الدلائل
 بنده در حق خود هر چه در پس است
 بهر او دعای این کرد حق زینب
 قاتل غارت مناجات اللطیف
 بر من کس خلعتی زین سان نکرد و کرد
 وقال محمد بن عمر البلیغی رحمه الله علیه انشدنا ابو محمد بن القاسمی عن ابيه عن جده
 الامیر المؤمنین علی علیه السلام فی عقیقه الصلوة
 اتم الناس عزمهم بنقصه
 بولک ملتزم در من است و منقش
 ولا تستغل عاقبة بستی
 سران شمارش عاقبت بر کاش
 وحل الفحص استغنیست غم
 بدان دخل الفحص خاصه از آن بزرگوار
 صاحب العاصی ابن العاصی
 دارم مصاحب از تو علی عاصی
 مستحقین خلق الدلائل
 بنده در حق خود هر چه در پس است
 بهر او دعای این کرد حق زینب
 قاتل غارت مناجات اللطیف
 بر من کس خلعتی زین سان نکرد و کرد
 وقال محمد بن عمر البلیغی رحمه الله علیه انشدنا ابو محمد بن القاسمی عن ابيه عن جده

فان علی السلام من یزانی ومن لم یزنی صحیبه فافض
 که از دیگر بزرگواران که از آن بزرگوار کسی را که از او غایتی نیست صحیبه فافض

فی عقیقه الضاد

لنا ما دعون انفس حق
 بهر حق بود این دعوی شما با تو
 عرفتم حقنا حق حق
 شناسید حق ما و مدگرند آن را
 کتاب الله شامدنا علیکم
 که کتاب است کتاب خدا بسوی شما
 ان تک تعلم با الله ففنی
 آن تک که ز علم با الله ففنی
 سر بود علمت بدان هر که می کرد
 اذ اذن الله فی حاجه
 اذ اذن الله فی حاجه
 حاجتی که اذن رضای است
 ولان اذن الله فی غیرها
 ولان اذن الله فی غیرها
 آنکه فرمان حق در آن بنمود
 نحن نؤمن التمس الاوسط
 نحن نؤمن التمس الاوسط
 ما هر دو وسط و ادرم و میان بود
 فاجبر علی ادبهم لا نقشب علی احد
 فاجبر علی ادبهم لا نقشب علی احد
 فلما تری غیره فی اللوح مخلوط
 فلما تری غیره فی اللوح مخلوط

لا نقشب سابق احسان معنی
 بیاه ممکن که نشسته نگوید الا بک نشسته
 و الله لا نقشب فمما قد مضی
 و الله لا نقشب فمما قد مضی

تأمل يا ابا سبطين مختار على العباد غذاء الروح والدم

عليك مولاي و زني و حافظي
 و اني لا عبد اقر و اخضع
 بود پروردگار و حافظ و مولای من
 من اورا بنده مسكين و اقرارم بران
 بل نوع الصخر من ماء من مطر
 بل بلحج الریح بالامال الطبع
 چنانكه شود كه فرزند آب
 من فضل من كرم الطبيعة
 م تأمل يا ابا سبطين مختار
 منم على يد سبط بنى قافه
 و الخبز امنع جانبنا
 خير را نلى است مانع تو
 و الشر افسح جسرية
 و شر شر سر اجبر باشند
 ترك التماهد لنصديقه
 و اني لا عبد اقر و اخضع
 بود پروردگار و حافظ و مولای من
 من اورا بنده مسكين و اقرارم بران
 بل نوع الصخر من ماء من مطر
 بل بلحج الریح بالامال الطبع
 چنانكه شود كه فرزند آب
 من فضل من كرم الطبيعة
 م تأمل يا ابا سبطين مختار
 منم على يد سبط بنى قافه
 و الخبز امنع جانبنا
 خير را نلى است مانع تو
 و الشر افسح جسرية
 و شر شر سر اجبر باشند
 ترك التماهد لنصديقه

الامح

نك

نوك سبدت باران را
 لا تلتطخ بوقيعه
 مشو الودع غيت خلق
 ان التماق تيمكت
 بدستی كه خلق بدجو باشند
 جيل الانام من العباد
 مردمان را حليت از ليست
 لا ترضع المعروف في ساطع
 لطف و دوگونى بر دم ناسكين
 وضعه في خمر كسرم نكين
 نكرن بدم از ادى كرمي باشد
 قد كان يكبر و اني الظالم تسما
 بود هر خود نمايي جاهل و ابله
 فعله مني بخرقة تاريل
 بر سرش ختم از خربنج جان نكر
 بسب قطع دوستان و من
 في الناس تلتطخك الوقيعه
 كه نيز غيبت آيد و كين
 ان يقول الي الطبيعة
 ميشود با طبيعت تو فرين
 على الشريعة و الوصية
 از وضع و شريف خلق بدين
 فذاك صنع ساطع خاليع
 ناكه شد آن نكوبى و افسد ما شس
 عرفك مستكافير خاليع
 غير تو چون وى مسك وى ان زان وى
 حتى سما بحسابه ترويحك
 تا شود عالي و از تيفش سرزد
 و كان يوماني الجروب حردعك
 آنكه روزى در صف بجا نبودن كسار

من كان يكره قتلنا وسانا **فاما علي** لئلا مطيعا
 هر که باشد منکر فضل بزرگهای **من علی** که کرد کار خویش از فرمان گذار
 قال الشريف المرتضى قدس سره اخبرني الشيخ المفيد قال اراد رسول
 الله عليه السلام الاختفاء من فرس العرب منهم الى الشعب استشار
 الى ابي طالب فاشار الى علي عليه السلام ثم تقدم ابو طالب الى امير
 المؤمنين ان يصطحب علي فرار من رسول الله عليه الصلوة والسلام ليعتبه
 بنفسه فاجابه النبي ذكر فلما مات العيون جاء ابو طالب الى علي
 عليه السلام بتمام رسول الله صلى الله عليه وسلم وقد اضطجع امير المؤمنين
 علي عليه السلام مكانه فقال امير المؤمنين يا ابا طالب اني مقتول فقال ابو طالب
 اصبر يا بني **فاما نصير** اجمعي
 صبر کن صبر کن صبر کن صبر کن
 قد بذلناك والبلد الشريد
 بل تو کردیم و این شهر را
 بعد الاغتراب في الحبس الشا
 برزداي آن رسول خود را با سب

السيد

ان نصيبك الموت فالليل **نصير**
 هر که رسد مرگت بیا در تیر لیل
 انما نري بالصبر في نظر اخيد
 ما بر صبر میدارم برای نظرت اخید
 كل شيء وان ظلا عيشا
 هر چه هست و آن ظلا عیش است
 ولكنني اجبت ان نصير
 ولیکن دوست میدارم که نصیر
 و سني في نظر اخيد لوجه الله
 و سنی بی نظرت اخید بوجه الله
 بدي من از بهر خدا نصیر است
 قصوى الجدي الى سني
 انتهای هر نوی را که است
 اشي اجتماع لم نصير
 هر چه است اجتماع من نصیر
 كوي لا يحق كافرا تحت
 کوی که حق کافر است
 ام اشي شعيب لا اليام
 ام هر چه شعیب را تا ایام

نصيب منها وغير نصيب
 بعضی از وی نصیب و بعضی از وی غیر نصیب
 فواتك ما قلت الذي عرفت
 فوات تو را که گفتی آنچه دانستم
 حتى تكفتم انك بستم خارج زمان
 حتی تا بکفتم که بستم خارج زمان
 اخذ من سبها ما نصيب
 اخذ من سبها آنچه نصیب
 وتعلم اني لم ازل لك طالبا
 و تعلم انی که از تو بودم ناایست
 بداني انك من بيتك بودم ناایست
 بنى العدي المحمود طغلا و باغ
 بنی عادی آن که رفتی بر تو و باغ
 بني ماوي ان رقتي كنودم و دخل
 بنی مادی آن که رفتی بر تو و داخل
 والوصل في الدنيا انقطاع
 و الوصل فی دنیا قطع است
 وصله و نیا فراق و فصل دان
 لثقت منهم اجتماع
 لثقت من آنها اجتماع
 جذا رهم و سبها
 جذا رهم و سبها
 لم يفرق الصواع
 لم یفرق الصواع

قال في جوابه عليه السلام

اللهم فاشهدني على دين احمد
ان قد اكرمك في ديني اذ لم
ولا اخرجني يا اباي وسيد
ان خدائي بزرگ من بزرگ
ووصل علي عظماء وعمار محمد
خوای برود وایند بر سر جان
تجمع فان الجوع من عمل النقي
کسند من سبک چون کاغذ برین
وجانب ضعیف الذنب لا تکرکبها
ان کلاه خود و روی جوی رود و مساز
ابن امی اهل النصیحة تنفع
ای پسر من بزرگم کر ترا نفع دهد
قلیله منک ما استطعت نصیحة
کردم از آنی بر سر ترا بدهم و ران
قدم تشبیه فی الحیاة بزرگ و دانا

قیسده اخوه

تقیاً لقیاتنا لک الخشع
ان تقی و ان تقی خاشع
شفاعة الکبری فذاک الخشع
ان بزرگی بشفاعتها شایع
و اما جاک اخبار بیا یک رخ
و ان متبایجا که مشکند در بات و دانا
و ان طول الجوع بواشیع
کبکی عینی خواران بیک روی بزرگان
فان ضعیف الذنب بواشیع
زانکه که روح بر روی ان کتابا بزرگان
ایها یقلیل ان متحک مفرج
و ادم از آنی ترا کرد و است نام بزرگان
فان انعطفت بها فتشک تنفع
که روح استو تقی بر روح
فقد انقار لها و انت مفرج

نوشته بر رخ خود در شرف عزت از حیوة
و ایتتم للشفع القویب فایه
ایستای در بزرگی کن کون
و اجعل تزدک الحاکم و الشی
توشه در خود از خوف و از تقوی
و انتع بزرگ و القناع هو الغنی
پس ناعت شد غنا فانه لقوت نور
و اقدر مصاحبت اللایم فایهم
دور باش از صحبت رشت لبان کاکه
اهل اللوده ما انلهم الریش
و کسند اندم که میخوشند و دانا
و کتاب و یک فایه غنی
بکتاب حضرت برورد کاره توان
بزرگ که ان بزرگ و حسن فایهم
چون شری عاقر فایده بر حسن و دانا

دران بر
تفصح

راهی تو شد روز نهایی **ز انکه در راه خفت بسیار است**
 جزئی آنکه عتقا الموت فی افان **ابر قیامت من کل خوار و خوار**
 این روز هر که در راه خفت **ما را هست از هر شکستی که هست**
 نعل کلین السوف من الای **ویدقی من الدار التي هي الشرف**
 نعل میله **علا من زین** **نزدیک میسر و عیامی که تر است**
مما علی فوت فایت است **ولا تراق علیک التهف**
 نیست بر کم شد ام هیچ **نه مرا بینی از آن کم شد بجز و اثر**
ما قدر الله فی قلبی است **عنی الی من سوی مشقت**
 هر چه تغییر مرا شد حق از آن بود **آنچه کرد در من آن خیز من گوی**
فالحمد لله لا شریک له **ما لی خوف و همی الشرف**
 شکر بزدان که روایت شریکی **که مرا قوت نداد از همه است برتر**
أراض بالعبس و البسار ف **تد خلنی ذله و لا اصف**
راضم در راهی و دشواری **نست و ان خوار و بی در این**
لا تخلفن دنیا و نهی معیله **فلم یس یغصها البید و الکر**
مکن امساک در دنیا و آن بیست و نه **نیار و هیچ نصافی در و امرا انرا**

و من نصایحه

وان

و ان تولت فاقوی ان **فما لشکر خشنا اذا ما اودرت**
 و اگر برگشت آن بهتر گران **کزان شکرت اگر برگشته باشد بر جان**
 قبل نیکو جلا بر من نصیر و قبل کعبه بین الاشراف و قدر و اواء
 محمد بن جری الطبری عتد علی السلام
عرفت و من یعتدل یعرف
و ابلغت حق و لم اصدق
 شناسم کسی که معتدل باشد **بر امانت حق و در کردان**
عن الکلم الصدق یا ی ی **من الله ذی الرافة الاشراف**
 ز قول صدق سخمه که می آید **بر آنها که بر یزدان محاسن**
 و سایل بدرس التوفیقین بها **بمهر اصفی احمد المصطفی**
 و سایل که می گویند در من **عزیزه المقام و الموقف**
فاصبح احمد قیتا عزیزا **مقام و منزل او شد عزیز و شرف**
 شاد است از میان ما و عزیز **و لم یأت جوارا و لم یغنی**
قیامها الموعود شفا بهی **نیاید هیچ در مقام از وی شفا**
 ایا آنها که او جمل رسید **و اعلی**

اینها که در این کتاب
 آمده است از حضرت
 امام رضا علیه السلام
 است

الستم تحانون اوني العذاب
علي رسيد ايا از عذاب قبل روز
قان تضرعوا تحت اشياها
اگر افتد ز سر نهائي آرد اما
عذابه را اي الله طعنان
چو در حق گزوني وجه لطيف
خبر بل قد انزل في كتاب
فرود آمد ز ابرو و جبريل از قبل او
قدس الله الرسول رسولا
نهان زيش سوي ز فرستاد احمد مرسل
نبات عيون كه معولات
پشت هر زبان تو را بود و نوا
فقلن لاخذ ذرنا قتيلا
بهر گشتد ابرو را که مار به کفش و بگر
فخذهم ثم قال اطعنوا
و اما امن الله كالاخوف
نبا شد امن از حق بچنان ترسنا
كمصرع كعب ابي الاشراف
چنان گشتد كعب اشرف و گزید
و غرض كالجمل الاخف
که گزید و چون اشرف لنگی بود
يوجي الي عبد الملكط
بوی جانب بنوعش آن طوطا
با بفيض ذي طية مرص
بشمس سفيديز مجروح شمری
متي يفتح كعب لها تدرج
زود و تاب ز زبان گردان خبر
فانا من التوح كم تشف
که ما را هست تسکینه فرود زده
و نور اعلى غير الانف

اصفا

فلا

جلا فرمود ايشان را و گفت روانه
الي اذرعائت رواقا لهم
حدا کردند و احبارت ز فرعون
كم من علم قوي في تخليبه
سوی افرعات او بود که گزید
من ضعيف ضعيف العقل
کانه من طبع البحر يعترف
ای سار و ضعیف العقل را خشنود
قيل لحسين ابن علي عليها السلام
اليه فقالوا يا ابا عبد الله كسبت
لهم لا يلقي للبعد ان يسأل غير الله
فاما اخو عليه قال اكتموا كتابا
وايتوني به عدا فلما أصبح بهم
امير المؤمنين فرجده هذه الزمت
و ما اري ما فيها من قبله و اوقتها
عنه ان عن عن الخلق باخالق
عن عن الكاذب الصادق
و اني صغني زخلق و باخالق
و غنی کردی ز کاذب و صادق
و ان شري الزم من فضيا
فليس غير الله و شري الزم الزم

بلي دري

مخرف

در مسا

فانه
في حرف القاف

كثيرة الاموال من كسب فوجها كذا لويل لا تترني ولا تصدق

كطوى الزمان من كسب فوجها
 جنة مثلاً للثاني المتصدق
 جود محبة كطعم نخلة كسب فوجها
 است اين مثل فقه دكر صدق
 فقال لها اهل البقيرة والشفق
 لك الويل لا تترني ولا تصدق
 كذا ان برت صدق بان وكنى
 كوندش اهل قوتى ارباب مدغم
 وحبلا ليمس بالجليل الوشيق
 اري ابره انقص عشر وناه
 وديم ان سرشته كاد خدانت
 عزيت كزيم ودي كزيم ان
 توت استال من عجب لي
 فقالوا عزيزان لا يوجدان
 غوت كزيم ودي كزيم ان
 كذا ان انطارت فخر يكرت
 ولست في فاقه الكاف جباريك للموت
 عزيم وانديش توازم كرت
 ولا يخرج من الموت
 جوع وبيدي مكرت انكر
 كما احيك الدهر
 جنة مثلاً للثاني المتصدق
 است اين مثل فقه دكر صدق
 لك الويل لا تترني ولا تصدق
 كذا ان برت صدق بان وكنى
 وحبلا ليمس بالجليل الوشيق
 اري ابره انقص عشر وناه
 وديم ان سرشته كاد خدانت
 عزيت كزيم ودي كزيم ان
 توت استال من عجب لي
 فقالوا عزيزان لا يوجدان
 غوت كزيم ودي كزيم ان
 كذا ان انطارت فخر يكرت
 ولست في فاقه الكاف جباريك للموت
 عزيم وانديش توازم كرت
 ولا يخرج من الموت
 جوع وبيدي مكرت انكر
 كما احيك الدهر

كسب فوجها كذا لويل لا تترني ولا تصدق

بمجنين كمين ودي مخداند
 فعد اعرف اقواما
 راسي ديدم اقوام را
 مضاربني الى الجحيم
 بميتايشان سوي رفيع
 توني اذا اشتبك القنا
 تير بايون برزا كدو مشبك
 اللابشون قلوبهم
 در شجاعة جلم ايشان لباس
 من لم يكن جدياً مستاعدا
 كذا ان انطارت فخر يكرت
 اليك في لا الى سواك
 كان زمان كزيم توازم كرت
 انما لك اليوم عين عاكا
 زابم روتني ان يابون
 ان نيك مي خدوني قصاكا
 بمجنين كمين ودي مخداند
 فعد اعرف اقواما
 راسي ديدم اقوام را
 مضاربني الى الجحيم
 بميتايشان سوي رفيع
 توني اذا اشتبك القنا
 تير بايون برزا كدو مشبك
 اللابشون قلوبهم
 در شجاعة جلم ايشان لباس
 من لم يكن جدياً مستاعدا
 كذا ان انطارت فخر يكرت
 اليك في لا الى سواك
 كان زمان كزيم توازم كرت
 انما لك اليوم عين عاكا
 زابم روتني ان يابون
 ان نيك مي خدوني قصاكا

كسب فوجها كذا لويل لا تترني ولا تصدق

مگر بشت اینجا بخاری خالف حله

جنگ و ماکان نابعل
جنگ کرد و بنود او با جناب پیشتر
ای الکریم الحاکم الفاضل
سوی آن سرفراز رحیم حاکم
و قال له قال الاخ الساکل
برادر و از با من در حدیث آید
بارجاف ذی العبد الداعل
ز احوال اراصف حمود و اعل
کفر و نوحی و لم یات قبل
تو مهر و من موسی بن خلدان

غالی پاکین برتری لها
برین دورفته کاین را باشد

مگر بشت اینجا بخاری خالف حله
گویند پیغمبر تو جزو جناب کرد
گویند که ای ایا لان النب
چنانچه این مودت برین معنی
فست و سنی علی قاسم
سودم و نال آن لشکر و ایا
فلما رانی فی قلبه
چون در دیده من که دل مشغول
اگر این عینی فانی باشد
راکت بن عم من ترا کا میسانم
فقال اخ انت من و من
بگفتا بر منی برادر غیر از ایشان
روی الامام ابو الفتح الخراسانی که علی السلام بودی ایا با طالب

و فیکر جمها
اغنی خود با که است فیکر
بگزیده او چشم برکت حق برشاید

و سید الشوان اول من

و کر بر سید الشوان که کرد آن
فست ای سنی منها اللهم
مبارک و الله ساقی لها العظماء
مبارک که خرد و حق برین
علی من کعبی فی الدین قدر عیال
برع که برین دین را باشد
و فغو الداعی السبی الرضا
پیر و مفسر داعی و دی سبیل
فی دخی الشیل بر سر و افسینا
در شب یک و هم در درون
سید قادر و شقی غلبه
سید را که بود و با در بخش علی
یا عزیز ذی اقتدار و ذی جلال
عزیزش امکان بنا مستطیع

علی سید البطی و ابن ریشها
کسی سید بطی که ابن ریشها
مخاطبها و ذی الجود و الوفا
مهدیه قد طیب الله خیمها
بهری بود که خدای تو شایسته
لقد نظر الله فی دین محمد
که کرد تو اندر دین رسول الله را
ان عبدا اطاع ربها جلیدا
بند که شود مطیع خدای جلید
فصلوا الاله شری علی
با در در و بر و پوست بپوشد و در
ان ضرب العداة بالعیض و رخی
که در ان عدا و در این رخی میکند
القرآن الله ابلی رسول
نمی توانی که حق کرد انجان پیغمبر خود

اعط

قبیل

و ص

مگر کسی آن مخلوق را ندانید
 اگر بخت داشت همچون برادر
 ای الغنی هو الغنی فکله
 نفس الغنی بملک و بماله
 تو اگر آن کسی را ندان که باشد
 تو اگر نیست آن کسی که تو را نشد
 و کذا الغنی هو الغنی کماله
 نفس الغنی بنطقه و حاله
 کبریم آن کس که دیگر کس را خشن کرم باشد
 کبریم آن کس که باشد بقرم و دردم
 و کذا الکرم هو الکرم خلقه
 نفس الکرم بنوعیه و درجیه
 فقیه است که او را آن بجا نیست
 فقیه آن نیست که باشد سخن و سخن
 احب لی الی الفخر لا فخرها
 عسی الذی یبقی بعد یومها
 دوست میدارم شب بجهان که باشد با نوح
 بر ایند آنکه او بعد از آن روز وصال
 و اگره ایام الوصال لانی
 از کل شیء مولا عازوال
 با که است با شمع از یاد وصل آخر دی
 دیدم هر چیز را که است با نوح

لما نزل فی غفله
 و ایما در جهل غفلت بخت
 الموت یأتی بغتة
 و العبر صندوق العمل
 تا که در مرگ آید بر سرست
 قر صندوق عمل باشد ترا
 هب الدنيا کساف الیک عونا
 انکس من غیر ذلک الی الزوال
 بهشت و نیاورن که هست نود
 نه باز گشت بتو و نمودن دور
 و ما تفرقا البشی نفس یقنی
 و شیکا ما تعمره الی یاسین
 ایند درجه دارن بر آنی نیست
 شوی با کس ما از دین غیر شیکا
 لنقل الفجر من قلیل الحیال
 احب الی من من مشی الی الخال
 سکن رکن من علم از جهان
 پیش من بهتر بود از منست خلی جان
 یقول الناس لی فی الکلیب عاز
 عاز کفتم هست در غری و خواهر کسان
 یقول الناس لی فی الکلیب عاز
 عاز کفتم هست در غری و خواهر کسان
 یقول الناس لی فی الکلیب عاز
 عاز کفتم هست در غری و خواهر کسان
 یقول الناس لی فی الکلیب عاز
 عاز کفتم هست در غری و خواهر کسان

یاسین بدینا اشتغل
 و عسی طولا الاکمل

کو به سارو
 انحر

الرجل

الشغل

و علی

64

زندگی

153

فی الوصایا

الأرض

[illegible]

وہم

موانع من الموت **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 الموت الحاد في الدنيا **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 من معادته **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 أخاف أن يخرجني من عظامي **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 من الموت **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن يك عفو الله عنكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 إذا عذبتكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فيقولوا لا صفوان **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 تحت ما بين يدي **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن أعفواكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 كراعه **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن الذي يريكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 كجزء من **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 ألا يا أيها الموتى **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها

ليست الموتى **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 من معادته **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 أخاف أن يخرجني **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 من الموت **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن يك عفو الله **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 إذا عذبتكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فيقولوا لا صفوان **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 تحت ما بين يدي **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن أعفواكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 كراعه **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 فإن الذي يريكم **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 كجزء من **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها
 ألا يا أيها الموتى **لكن** جفها **لكن** جفها **لكن** جفها

٦٦

الفقه ابو محمد بن جعفر بن محمد بن
 علي بن أبي طالب عن علي بن الحسين
 عن علي بن محمد بن مازن عن
 واحد عن أبيه عن عمن عن سعد
 بن خليف م

الفقه ابو محمد بن جعفر بن محمد بن
 علي بن أبي طالب عن علي بن الحسين
 عن علي بن محمد بن مازن عن
 واحد عن أبيه عن عمن عن سعد
 بن خليف م

٦٦

للعرض

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ اللَّهَ
 كَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَسْتَيْسِبُّوا فِي دِينِهِمْ
 وَفِي مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ اللَّهَ
 كَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَسْتَيْسِبُّوا فِي دِينِهِمْ
 وَفِي مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

بدرکه

خجسته

خجسته و آن که مال برود و بی شود
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ اللَّهَ
 كَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَسْتَيْسِبُّوا فِي دِينِهِمْ
 وَفِي مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ لَا يَتَّقُونَ اللَّهَ
 كَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَسْتَيْسِبُّوا فِي دِينِهِمْ
 وَفِي مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

اهل عمل از کثرت نفس و بیهوشی
 بفرمان نزلت بخته لم یوح
 بفرمود و میگردد زان پسند
 را ای الامر یقضي الی اخر
 و در کمال خوشن از او نشناخت
 و در لعل یا من ایا منه
 صاحب لعل امر است از در کمال
 بفرمان بدین صروف الزمان
 چون بدو روی او روایت و احداث زمان
 و در بعضی مصیبتهای خود کین و فغان
 و لو قدیم الحزم فی نفس
 و در پیش آن حال را در نفس خود که احتیاط
 طعنه می نماید علی من کل
 طعام هر که می خورد میاید

و در مصیبتهای خود زان بفرمان
 لکاکان فی نفس مبتلا
 زانکه پیش از آن در نفسش
 قصص آخره اولاً
 کشته او را در حقیقت از او
 و نیستی مضارع من تو فاع
 نیست یا دشمن من آنها که نشناختند
 بعضی مصیبتیه احوالاً
 تعلیم

اقدم ما عند حاضر
 و در بعضی که باشد پیش از آن
 فاعلم الکون فرأضرب
 بود را حق اگر دردم است
 ضیاء الملک از اینست و کتاب
 و فعال شکر و صید شکران و در کمال
 صیدی الخوارس فی اللقا و انی
 در است صید سر از آن برود زانم منم
 و ای آن رسول الله صلی الله علیه و سلم
 فقال له علی فی ذلک الشیء انی امر غیبت علی فقال صلی الله
 علیه و سلم انا اخر تک لنفسی انت اخي و انا اولک فی الدنیا
 و الاخرة فقال رضی الله عنه
 انیک بنفسی لهما المصطفی الیه
 و انتم از جان که میفرستد که او
 و بعد از آن خوابی و ما قدر معجوق
 آمین انی موحی الی الزرع و الاصل

و ای آن رسول الله صلی الله علیه و سلم
 فقال له علی فی ذلک الشیء انی امر غیبت علی فقال صلی الله
 علیه و سلم انا اخر تک لنفسی انت اخي و انا اولک فی الدنیا
 و الاخرة فقال رضی الله عنه
 انیک بنفسی لهما المصطفی الیه
 و انتم از جان که میفرستد که او
 و بعد از آن خوابی و ما قدر معجوق
 آمین انی موحی الی الزرع و الاصل

جان من باشدند از این **تقصیر** من
و من کان لی مذکرت **تقصیر** من
آنکه بود از هر من چون طفل بودم هر آن
و من جدّه جدی و من عکّه الی
آنکه حدیث حدیث من باشد و من
و من حاتم اخوی باین موکان
آنکه حکام فوت در میان هر آن
و فضل الی یاجلیت شاکرا
فضل از آن است تا من زنده باشم
آیا البقره الذی حدثت عنه
منم بازی که از من باز کردند
و قاریت الخویش اما این
من از سالکان در حرب رستم
فلم تفرج السیف لنا عدو
عدو شد از من **تقصیر** من

آنکه او بالعبث است از اهل نرم
و انقضت بی بالعبث من
از کدر بر داشتی بودی دراز
و من اهلک ایمنی و من بقره
و آنکه پهلش باور من و فرشت
و عانی خاخانه و پیش من فضل
با خودم گزید برادرت از فضل
لا حسان ما اولیت با خاتم
در نگره ها که کردی **تقصیر** من
عناقی الطیر تجذل الجدا
زخم بر خاک بر مرغ زانا
فلا تشذبت اغیبت الرجال
جوشتم بر گشتم سرور آن
و لم یبع التها الذی نالا
سحابک است یثیم مال انیا

و کاین

و کاین ترکت من و من
بسی گذاشتم اندر غار ابل مشق
و غایتی عاود الزمان و خلیفها
و کز زمان شد صید نیزه شوهرشان
بیکو غلی تعلیل راجع غنا و بیا
خو رفت شوهر او کرد و بیکو
و انما انما من لا تصید حاجت
بروز مر که صید کسان با نبود
لقد کان قاصدا و جید لکفر
صاحب جود و جود داشت اندر کز
قلوب بالسیف صر به محفوظ
شد قلا و طریقت شکر بر کردش
فلا ان آیات الکافرین و من یکن
ما زشت کافران این است و هر کس بود
و من حق عمی الباطل
من است و من و من و من
ز کحل گشت بلاء که ز من
و انقضت لی یوم الیوم احدی الارض
تا خود دور و شد و من و من
و من الی یوم الحساب و من
سوی و من حسابش بر او خود من
او اما طعن العوالم عن المکمل
بیکو که بود و من و من
فقد انک فی الجحیم و من
سوی و من و من
فصار الی تعویج الحیم و من
رفت یکسر سوی دوزخ و من
مطیحا لایمراة فی الخلد و من
بی و من حق و من
لا و من و من و من

بندش بیا

نه از مجرم و ظالم بد و بر این
 و غنای آنکه جمع از خشم و
 رسد آنرا و در جمع قضایان
 خداوند ملک من المظلوم
 که ظالم درین بود و پیش نروان
 من الدیة تنقطع الخسوم
 دنیا و در دنیا باج و حرمان
 ظلم که حرکت از خشم و
 زبیر از به و کسوف
 شکر از کمال و از سر و
 که گویند طریق در رسم ایشان
 حکم خدا را ملک ما تو قوم
 پس که خند چون دولت آن
 تفتت لفتت یا نوزدهم
 زمر که خورشید در و بخت
 نه از دانه که چو در و ظلم
 ای الدیة تو من الدیة تنقطع
 منوی و باین و این و این
 نتعلم فی الشیء الا التبتنا
 نشو و معلوم و در و شد
 تنقطع الذیة عن انیس
 بود از و دانی شادی و لذت
 ایها منقبت البیاتی
 که که در کشت و در آن شبالی
 سبل الایام عن اتم نقصت
 پس ایام را از آنکه رستند
 تو من الخلد فی و از اکتفا
 منی تو منی تو و در و ای قانی
 شام تو من تو من تو من
 تو و جوابی در و بخت و جواب

لهوت عن الفناء و انما نفی
 من میری میری غافل از مرگ
 روی عن ابی هریرة قال اجتمعوا عند من احب اب رسول الله
 منهم ابو بکر و عمر و عثمان و طلحة و الزبیر و الفضل و عمار و عبد الرحمن
 بن عوف و ابو ذر و المغيرة و سلمان و عبد الله بن مسعود و رضوان
 علیهم اجمعین فجلسوا و اخذوا منا قیهم فدخل علی ابن ابی طالب و قال
 فمنا لهم فیم انتم فقالوا اننا ذکر منا قیما ما سمعنا من رسول الله
 فقال اسمعونی و ان شاء الله
 لقد علم الامام بان سنان
 حذر من خلق یبذلون نفوسهم
 و انی للشیء اخ و صهر
 من سبیر از او را شرم و او را
 به ای که یزداد و کس طشرا
 و منما و پیشوا و قاید و من من
 غافل گشتند و بخت و بخت
 منی الانسدام فیض من سنان
 از مسلمانان که من در رسم و رسم
 علیه الله صلی و این عیسم
 با و صلوات خدا و دل من او این عم
 ای الانسدام من غیب و عیسم
 سویا سلام از غیب شد و بخت
 و جبار من الکبار و خشم

اَنَا الْبَطْلُ الَّذِي لَمْ تَكُونُوا رُبُّكُمْ كَرِهْتُمْ وَلِيَوْمٍ سَلَمٌ
 من بجای میهم که منکرش شود برای روز سعادتی برای روز بلا
 روی اخطیب خواندم علی الحنفی متصلا عن مسلم بن عبد
 الملك بن مسلم عن ابيه عن عبد خیر قال اجتمع عند عمر جماعة من
 قريش منهم علي بن ابي طالب فتذاكر الشرف وعلى رضي
 الله عنه ساكت فقال عمر مالك يا ابا الحسن ساكت فقال علي
 الله اكره ان ينعرض بيته وبنو اقام وبنو اقام الاسلام
 حق کرای کرد و از بی غیرش شد با تمام اصول دین برای مومنان
 و بنو اقرن بیته و کتابش و اعزها ما بالعبقر والافتد
 شد بارش که بر صورت و پیشانی و او را عزت و وفور دین توان
 فی کل متوکه لظفر سیوفش فیها الحاجم عنق فراخ الهام
 تیغهای ماست در هر مو که بران فرغ
 در هوای حاک و بر بالای سرشان آشیان
 او روزی که خبر ایل فی ابیاتنا بر او ایضا الاسلام و الاحکام
 میکند در خانه های مازیا رسته یک از برای فرخنده دین و احکام بیان

فکون

فکون اول مشی خست و محرم فی ایه کل حرام
 اول آن چیزی که شدن مشی حلال از حکم است
 نحن احياء من البرية كلها و انما نقضون من امر الامم
 ما خلقوا و اهل عالم بهرین رویم تا نقضان عرضها و حکمها
 لنا يضيوا غرات كل كبرية و نظامها و زمان كل زمان
 ما كان له و باقی هر امری که و انما نقضون علی الامور بعينه
 ما عجلان انما امور عجله و او را نینضمنا ان ذواتهم و نظمها
 و نور عناية الحسن سيوفنا و نقضنا ان الاقصد القتم
 میکند شمشیر و نوره بگشت خیل و صدمه بکرم از اهل جزیره کشان
 فقیل يا ابا الحسن ما بركت لنا شيا فخرته يا سيف وسط الهام
 بر میان فرق دشمن چون زدم تیغ و دگر بشقوة خارمية بهر زمانه
 آیمان تیغی که سر میسار از دشمن جدا

زمان

ن

فی حرف الهام

فَتَبَيَّنَتْ مِنْ جِبْرِ عِظَامُهُ وَبَيَّنَتْ مِنْ أَنْفَرِ غَامَةِ
لَهُ جِوَادُ مِنْ تَبَيَّنَ مِنْ جِوَادِ نَوْجِمْ

رَبِّهِمْ أَعْدَاكَ لَيْتَ بِيَدِ الْعَرْشِ أَقُولُ
أَنَا عَلَى الْخَاصِ وَالْغَائِبِ وَصَاحِبِ الْخَوْضِ لِرَبِّ الْقِيَامِ
مَنْ عَلِيمٌ صَاحِبُ مَصْلُحَاتِ الْعَالَمِ

أَفُوْنِي رَأَيْتُ فِي الْعِلْمِ
بِأَسْمَاءِ رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
قَدْ قَالَ أَوْ عَمِّي الْعَلَامِ
كَلِمَتِي مِنْ جَوْشَنِ كَبِيرِ

أَنْتَ أَخِي وَمُعِدَّنِ الْكَرَامِ
وَمَنْ لَمْ يَنْفَعْنِي الْإِيمَانُ
تَوَرَّاهُ عَنْ رَأْيِ رُوحِ الْوَحْدَانِ
وَأَكْرَاهُ مِنْ بَعْدِ مَعْرِفَتِهِ الْإِيمَانُ

قَالَ الشَّيْخُ الْمُخَيَّرُ رَحِمَهُ اللَّهُ وَهَذَا النُّظْمُ الْمُسْتَقِيمُ عَلَى فَعْلٍ
وَلَيْلٍ عَلَى إِدْقِ الْفَرْجِ وَنَحْوِهِ وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ رُوحُ الْوَحْدَانِ
وَلَمْ يَرَأَيْتُ الْخَيْلَ تَفْرُغُ بِالْقَتْلِ قَوَارِيرُهَا خَيْرُ الْفَيْوَنِ دَوْلَمِ
جَوْنِ بَزِيدِ نَزِيلِ الْأَكِينِ بِأَهْمِ نَزِيلِ

فَارِسَانِ دِيدَانِ نَزِيلِ

وَأَقْبَلَ رَجْعُ فِي السَّمَاءِ كَانَتْ
كُودُ لَشَكْرِ رَفْتِ سَوَى سَمَانِ كُودِ
بُؤَادِي أَيْشٍ بَيْنِي بِالْكَلاَمِ
بِأَكْلَانِ كَصَبِ الْوَدَادِ كُودِ

بَحْتِ هَذَا الَّذِينَ هُمْ هُمْ
خَوَاتِمُ هُمْ وَانْ هُمْ وَانْ هُمْ
وَمَا لَيْتَ قِيَمَهُمْ دَعْوَةُ قِيَامِي
وَمَا لَيْتَ قِيَمَهُمْ دَعْوَةُ قِيَامِي

وَمِنْ كُلِّ حَيٍّ قَدْ تَبَيَّنَ عَقْلًا
بِأَسْمَاءِ رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
فَوَدَّ مَنْ مِنْ هَذَا أَنْ يَسْوَافِ
يَسْتَنْدِزُ مَنْ هَذَا سَوَادِ

يَقُوْدُهُمْ خَائِي الْحَقِيقَةِ مِنْهُمْ
سَهْرُ رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
فِي أَصْوَالِ الظَّالِمِ وَأَصْطَلَا بَشَرَانَا

غَامَةِ رَحْنِ أَوْ عَافِي قِيَامِ
بِأَسْمَاءِ رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
وَكُنْدَةُ مَعَ خَيْمِ دُخَانِ
مَرْدَانِ كُنْدَةُ مَعَ خَيْمِ دُخَانِ

أَوْ أَمَّا بَسَائِرُ حَقِّي وَسَهَابِي
جَمَلِ بَسَائِرِ حَقِّي وَسَهَابِي
قَوَارِيرُ مَنْ هَذَا غَيْرَ أَمَانِي
فَارِسَانِ دِيدَانِ نَزِيلِ

ذَوِ الْبِحَارِ فِي الْخَلَاءِ كَسْرِهِمْ
صَاحِبِ الْوَدَادِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
عَدَاةُ الْوَعْدِ مَنْ قَسَامَتِهِمْ
رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ

سَعِيدُ بَيْنِ قِيَمِ الْكَرَمِ رَحَامِي
رُوحِ الْوَحْدَانِ كَوْنُهُ شَوْذُ نَوْزِ
وَكَا نَوَالِدِي الْهَيْجَا كَابِدِ خَرَامِي

خزانة الله واما قائلوا في انهم
 حتى جردوا بيشه قوم كين كساوا كرا
 ربيعه اعني انهم اهل **جدا**
 يعني از قوم ربيعه اهل جد و بولد
 قال حين رجع من غزوة اجد و قد ضرب السيف حتى كسر اقبل
 به الى فاطمة و اعطاها اياها و قد رواه محمد بن اسحق انما علم باكر
 انما علم باكر الشيفت خمر فيهم
 فاطمة بستان و من اين **تبع** فاطمة
 از يد تو اب الله لا شئ غير
 من خواهم جز رهايي كه دكانه و شين
 همت اين عجله الواحني فريسته
 قهر كردم سوي عجله الواحني فريسته
 و كنت امرا ايسمعوا او للرب
 من يكي مردم كه ميگردد بيلد از جسته
 فخره الله بالبراع فارقت حجة

لذي للرب قدما ما اعز و كرا
 در و عا بيشه امروا و از مهي غنم
 و باين با و الا فوا خنيسا عزمنا
 كه حوب انهم كه با شين صوري
 به الی فاطمة و اعطاها اياها و قد رواه محمد بن اسحق انما علم باكر
 انما علم باكر الشيفت خمر فيهم
 فاطمة بستان و من اين **تبع** فاطمة
 از يد تو اب الله لا شئ غير
 من خواهم جز رهايي كه دكانه و شين
 همت اين عجله الواحني فريسته
 قهر كردم سوي عجله الواحني فريسته
 و كنت امرا ايسمعوا او للرب
 من يكي مردم كه ميگردد بيلد از جسته
 فخره الله بالبراع فارقت حجة

و بولي

و بولي كيني كاشعاب امير
 فتح من بون شهاب امير و جنان
 فاذلت حتى قضيت ربي موهم
 من انهم تا بر ايشان ساخت
 لا تجلس و اسمع كذا ي
 مكن تجيل و **بشون** نكنه من
 اذ المنايا اقبلت خيبا
 كه سوي من عا انا جون هندو
 بيا ترمو ايل **سام**
 برين برند شمشير در خان
 ايت لحاك الله ان لم تسلم
 يا بوزين **تبع** كه با بيلد و در
 تحله مني بئان المعصم
 اخني ب كني و اخني
 ايجان **تبع** و دش كوزا كني و اخني
 و حاييت ميگم خود را و قوم خود

حبيبتكم

اِنِّي وَرِثَ الْخَيْرِ الْمَكْسُومِ قد جئت بالله وريث الاكرام
 از به تحقیق منی حق خدادار شجر جود نمودم برب کعبه ان جعفر
 قال محمد بن اسحق كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يحب الحارث بن عبد المطلب
 فابطأ الرجعة حتى تخوف عليه فقال علي في ذلك امير المؤمنين لا اهتم
 ان حرث ابن العمة كان وقتي اربعي واذمة شعر
 اي خداوند من چنان حارث بود بود با ما در دعا واری و یاری کرد
 اقبل فيهما هم مطهرون في ليلة ظلمات مدلهمة
 آمد در صورتی نطق هم از غم با غم و اندوه و محنت در شب تاریک
 يبقى رسول الله فينا اشتر بين سيقوب و زجاج جنت
 هر که ای شد رسول آمد با اینجا کند در میان سيقوب و زجاج بی شهر
 لا بد من بلية ملكه لا بد من بلیه ملک
 هست لابد از بلیای کان و شد آخر
 و ما عرو قد لاقيت ما من كلمة عند اللذان معاودة الاقدام
 میرسد نزد تو ای عزرا من سوار از ایکجا بیجا میباشند در پیشام
 من العاشم من سواد باهر و محمد بن موهب کسبم

اولی بن عم

۵۷

يدعوا الى دين الاله ونصره سوی دین حق و اولاد حق و نصره
 مهتد غضب رقيق حذر بانه از غضب رقیق و بزرگوار
 و محمد قينا كان جديته در میان ما که روی او گوئی که بود
 والله ما جردت به و غيب چند از دین خود و در پنهان
 شهدت و القتال كلها شهادت و قتال همه
 الهی لا تعذبني فاس ای الهی که عذاب نمی کنی من
 فاني حيلة الارجاء چون که حیلای امید
 فكم من ذنبة لي في خطايا چند از گناه منی در گناهها

و الى الهوي و شرع الاسلام سوی راه حق و اسلام سوی دین اسلام
 قوي زوني لغوي القطار حرام قوی زونی لغوی قطار حرام
 شمس كالت في خلال غمام شمس کالت در میان غمام
 و معين كل موجود معلوم و معین هر موجود معلوم
 ان ليس فيها من يقوم آن که نیست در میان ایستاده
 مقر بالذي قد كان مني مقرم بر آنکه چون از من است آن
 بعفوك ان عفوت حين بعفوک آن عفو من
 عصفت انا ملي و قرعت عصفت انا ملی و قرعت

لصافية النون

ظنني

انما هو من كلامه عز وجل

بِشْرِ الْخَلْقِ اِنْ لَمْ تَعَفْ عَنِّي
بِخَشَمِ كَرَامٍ شَرِّ خَلْقَانِ

کافی قد و عنیت له کافی
سرمی خوانند من اهل فیرات

وَأَقْبَىٰ التَّعْمَرُهَا بِأَلْفَا فِي
تَعْمَرُهَا خُودِ عَمْرٍ

فَلَيْتَ لِأَهْلِهَا ظَهَرَ الْمَجْنُونُ

بَابُ مَنْقَلَةِ حَسَانٍ

بِكَالِ مَنْزِلِ أَرَامِ سَيِّدِي
مِنْ الدُّنْيَا ثَوَابُ الْأَمَانِي

از حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام روایت شده است که هرگاه کسی در راه خدا کشته شود و در راه خدا کشته شود و در راه خدا کشته شود

در محاسن روزگار نشانه و احوال

وَلَنْ يَرْجِعَ عَنْ عَمَلِهِ الْمُحَادِدِينَ
بِخُدَايَ يَأْتِيهِ تَاكَاثُرُ شُؤْبِكُو الْأَزَادِ

فَظَنَّ النَّاسُ أَنَّهُ خَائِرُ الْوَالِي

وہاں بڑی محبتیں طویل
پیش میں رہی دور دور از سر

أَجِبْ بِقَوْلِهِ مَا الدُّنْيَا خَيْرٌ
لِي مِنْكُمْ وَرِزْقِيهَا يَدُنِي

قلوبی صدقت البرہدشہا
بکرم اہل بیت علیہم السلام

وَمِنْ كَرَمَتِ طَائِفَةِ خَلْقِي

وَمَنْ قَاتَلَ مَطَامِعَهُ تَغْطِي

وَاللَّهُ يَكْفِيكَ الْغَنَى

نیست معلوم جوان گزیده

جان سید را بدین نام مایه
مهر کند غمزدی بشوایم صبر دور

وَلَا تَكُنْ كَإِسْرَافِي وَارْتَوِيلِ

نہاں اولاد کو گرم خیلا

بانتو کراہیل کرم نیکی اور دینی

کتابستان کبر و در راحت بزی
فیس از المیز و سہل کل

نہیں کہہ سکتے کہ یہ آسان ہے۔

راحت دارد و این جوهر بسیار

اوا اہیت ریاحل دا
مفتخر دا کریم دست بری

ولا تغفل عن الاجابة

لَا تَخْضَعْنَ غِلَاقِي عَلَى

نَحْنُ الَّذِي نَقُولُ بِالْهَوَانِ

فَكَفَى الْبَشَرَ مَنْطِقًا لِّلْغَايَةِ

سازد ایم شکر اله احسان اور دوزخ

ہر جہان پریشانسانغا ہے
انجا الابرہہ ہول و خورون

کجا رُک آید و کجا نشاند
خاک خُرد ز طوطی سبیلان

شیرینا کی دیکھو اور باوجود خود

عاقبت در روز جزا

خلافتی الشکون می بود
و در این کتب و کتب دیگر

فَارَادَ ذَلِكَ وَمِنْ مَنِكَ

عاشقانه

وہابیہ

وَاسْتَرْزِقَ اللَّهُ بِمَا فِي خَزَائِنِهِ
 وَاسْتَرْزِقَ اللَّهُ بِمَا فِي خَزَائِنِهِ
 إِنَّ الدِّقَاقَاتِ تَخْرُجُ حَيْثُ نَظَرُوا
 اِي كره ايند که در خود بدو دل برست
 مَا أَحْسَنَ الدِّينَ وَالْدُنْيَا أَوْ أَجْمَعَا
 اى خوشا دينا و دني كويها بر شيند چه
 لَوْ كَانَ بِاللَّيْلِ نَزْدُ اللَّيْلِ
 كرهشون از عقل ساقط سازد با درگاه
 لَكُمَا الرِّزْقُ فِي الْخَيْرِ انْ مِنْكُمْ
 ليكن در امانت در ميزان نديز از حكم
 قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ كُنْتُ عَلَى عِلِّيِّهِ السَّلَامِ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى وَسَلَّمَ وَكَانَ
 صلعم و رجب قال فقال صلعم هذا قال يا تهوى ما يكن فلما
 خرجنا قال لي علي رضي الله عنه اسمعت ما قال صلعم يا ابن

قَالَا مَا لَكُمْ بَيْنَ الْكَافِ وَالْمُؤْمِنِ
 كه در مرد اندر ميان كاف و مؤمن باشد چنين
 مِنَ الْبَرِيَّةِ مَسْكِينِ ابْنِ مَسْكِينِ
 در ميان خلق مسكين ابن مسكين است اين
 لَا يَأْكُرُ اللَّهُ فِي الْوَسْطَى بِلَا وَرِينِ
 بركت حق نيست در و سياه كنود دين
 لَكَانَ كُلُّ لَيْسٍ شَيْءٍ قَدْ رَوَى
 هر خود مندي بدى خدا قارون
 يُعْطَى اللَّيْسُ يُعْطَى كُلُّ قَوْمٍ
 كه بجا نكند دكاهى با بچه عكس چين
 قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ كُنْتُ عَلَى عِلِّيِّهِ السَّلَامِ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى وَسَلَّمَ وَكَانَ

عباس

عِبَّاسٍ فَعَلْتُ نَعَمْ فَقَالَ قَالَ
 عِبَّاسٍ فَعَلْتُ نَعَمْ فَقَالَ قَالَ
 قَالَ لَيْسَ كَانَ الْأَنْكَرُ نَا
 قتل كن بدان خسيروى كه خواهى
 جَاءَ عَلَى عِلِّيِّهِ السَّلَامُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى عَمْرِائِ بْنِ حُطَّابٍ نَعَزِيَّةً عَنْ
 اما نعره يك لا انا على قوله
 فَلَا مَعْرِفَةَ بَاقٍ بَعْدَ مَيْتَةٍ
 نه عزا دارند وى مانده بعد مردن
 أَوْ الْمَرْءُ لَمْ يَرْضَ مَا أَنْكَرَهُ
 اگر راضي نباشد مرد و چا و متا نعره
 وَأَعْجَبُ بِالْعَجَبِ مَا قَامَا
 در ان حالت بود از راجع به عجب
 فَرَدَّ فَقَدْ سَاءَ تَدْبِيرُ
 كه از او كه داشت و با پسند بد
 سَيِّفُ رَسُولِ اللَّهِ فِي يَمِينِي
 و في يساري قاطع الوترين

عِبَّاسٍ فَعَلْتُ نَعَمْ فَقَالَ قَالَ
 عِبَّاسٍ فَعَلْتُ نَعَمْ فَقَالَ قَالَ
 قَالَ لَيْسَ كَانَ الْأَنْكَرُ نَا
 قتل كن بدان خسيروى كه خواهى
 جَاءَ عَلَى عِلِّيِّهِ السَّلَامُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَلَى عَمْرِائِ بْنِ حُطَّابٍ نَعَزِيَّةً عَنْ
 اما نعره يك لا انا على قوله
 فَلَا مَعْرِفَةَ بَاقٍ بَعْدَ مَيْتَةٍ
 نه عزا دارند وى مانده بعد مردن
 أَوْ الْمَرْءُ لَمْ يَرْضَ مَا أَنْكَرَهُ
 اگر راضي نباشد مرد و چا و متا نعره
 وَأَعْجَبُ بِالْعَجَبِ مَا قَامَا
 در ان حالت بود از راجع به عجب
 فَرَدَّ فَقَدْ سَاءَ تَدْبِيرُ
 كه از او كه داشت و با پسند بد
 سَيِّفُ رَسُولِ اللَّهِ فِي يَمِينِي
 و في يساري قاطع الوترين

مستوفى لفعال عليه السلام

بیت است مصلحت نام
بیت عجب كه از راجع به عجب

بخت اكرام بنو الكرام
 ما كبرنايم دادلايم
 انا اذ اتعد اللبام
 نه نشند اين ليكان بر ساط
 انا في يهدوني بالبحر
 منج از هجوم داد تهميد
 و تو لي اخاف ما بالبحر
 ز جرم خویش ترسم نه ز كوكب
 اهل انت و فضل من
 اي ذات تو اهل فضل منست
 فظني نيك يا ربي جميل
 باشد تو ايم كان نيك
 اسد على اسد يقول بجام
 و اسد با اسد جمله با شمع دارد
 انا الغلام القرشي المومني

بر مني و بر مني
 و بر مني و بر مني

و طغيتا في الهد كيسي
 طفل ما در هيد با كند ما در دارد
 على ط العزف
 ما قيام خویش ديم اختيار
 و ما مومن شرها كاي
 بر انا ز نفس كوكب نيت من
 فاني من شرها امست
 كرم از شر اينها استم امين
 و انا و خطا يا ناعثي
 من اهل خطا بخشنده زانم
 فظني يا اهل حسن ظني
 تحقيق كرم اي خدا كرم
 عصب يان في عيني ياني
 بود يان در عين و طبع
 اما جلد الالباح كيت كالشطن

انا

يرضي به السادة من اهل المن
 من ساكن بخد من اهل
 كشد بخورن اكر لفظه ذاتش
 يكجا برت بر اينجا من نمودن
 اليوم ايلو حسي و ديت
 بياريم تحكه نيميني
 عند اللقا احسن به غريبي
 پشت خود را حات ميكنم بياك من
 قد غرت الغرب العوان
 نازل غامض خذبه الشن
 سمع الليل كاني حني
 و له رضى
 فظني ربي المظب كيت
 و نيت اريه الصبر كيت يكون
 ي نايده ام معني كبر و شمي
 ي نايام هاري معني بين قدر
 قال عليه السلام من ذكر عثمان بن مطعون و قد رواه محمد بن اسحق و ذلك

بر مني و بر مني
 و بر مني و بر مني

انا و بر مني و بر مني

[illegible]

و در نهایت گفتن اینها را خالصا
 حتی نزد رجال خلوم لغتم
 او نوشت این کتاب مشرعی
 و آنرا ایات به **پنج** **کتاب** **در** **فرد**
 یاقی یا نه چلی غیر ذی عوج
 و دیگر در دشت و تن **کلام** **بند** **بندی**
 خذ الحق و امر به **عرب** **کلام**
 عفو کرد **بکار** **نیک** **وقت** **میان**
 و این **بالحکام** **بکمال** **الامام**
نظایر **در** **سیر** **میکو** **دیش** **چرا** **از**
مال **ایکون** **فلا** **یکون** **چند**
هر **چند** **تا** **بودن** **به** **دستی** **کرد** **در** **بهر**

كُنْتُ فِيهَا الدَّاعِي إِلَى الْإِسْلَامِ
 بَعْدَ الصَّغِيرَةِ بِالْإِسْلَامِ
 عَلَى نَبِيِّ مَكُونِي أَنْ كُنْتُ الْبُيُوتِ
 بِرَأْسِهَا مِنْ مَكُونِي كَوْنِي فِي الْبُيُوتِ
 كُنْتُ فِي الْبُيُوتِ فِي الْبُيُوتِ
 زَانِ مَكُونِي فِي الْبُيُوتِ
 الْمَكُونِي فِي الْبُيُوتِ
 الْمَكُونِي فِي الْبُيُوتِ
 الْمَكُونِي فِي الْبُيُوتِ
 الْمَكُونِي فِي الْبُيُوتِ
 الْمَكُونِي فِي الْبُيُوتِ

يَسْكُونُ مَا تَهْوَى كَائِنًا فِي وَقْتِهِ
زود کرده بودی بودی در وقت
وَأَوَّلُهَا لَمْ يَنْعَمْتَ بِخَيْرٍ
اول نادانی و جهل اندر تو رخسار از آن
يَسْبِقُ الْقَوَى فَلَا يَبَالُ بِنَجْوَةٍ
بیکسره و قوی سعی و غی با بدیست
يَكْنُزُ عَلَى النَّسَاءِ رَأْسُهَا
نماینش علی النساء راسها
يَمُتُّ بَرْدًا بِرَأْسِهَا
نیمت بر دهن ای بر سر برادرش
كُلُّ الرِّجَالِ إِنْ لَقِيتُ حَصْدًا
کُل الرجال ان لقیئت حصدا
جمله مردان در صلاح و خست و جهل
الْقَبْرِ أَقْبَى مِنْ وَثْقَتِ يَدِهِ
القبر اقوی من وثقت یهدی
گور بد از آنکه بر عهدش بماند و اعتماد
وَأَلْمُظَنِّي بِالشَّرَفِ الْبَاهِي
والمظننی بالشرف الباهی
از روی غرور و شرف مصطفی انور
مِنْ مَجْدٍ مُنْقَطِعٍ نَاهِي
من مجد منقطع ناهی
زنا را و بدی را نهی کرده و انکار

فانزوب

فَانْزُوبْ لَهُ حَسِيدًا لَهَاخِيَةً
فانزوب له حسيداً لهاخية
برای او تو علی را بخوان نه غرضش را
تَرَى الْجَادَ الْكَفْرَ مِنْ مَنِيهِ
ترى الجاد الكفر من منه
مستون کفر نهی تیغ بر آنش
مِثْلَ الْعَدُوِّ الْإِلَهِيَّاتِ عَمِيَّتْ
مثل العدوی الالهيات عمیئت
عدو و یهود و کفران همی کند عمو
تَسْتَهْزِمُ الْجَمْعَ عَلَى غَيْبِهِ
تستهزم الجمع علی غیبه
شور و حرکت جمع خود و بکار بر نهد
رَدَى مُحَمَّدٌ عَبْدُ الْكَلْبِ الشَّيْبَانِي بِاسْنَادٍ عَنِ ابْنِ عَرَبٍ
ردی محمد عبد الکلب الشیبانی با سناد عن ابن عرب
الْعَلَاءُ أَنَّهُ قَالَ انْطَلَقَ الْبَيْتُ الْكَلْبُ كَمَا لَمْ يَكُنْ
العلاء انه قال انطلق البيت الكلب كما لم يكن
العرب قالت اود من هذا الابيات وهي لعلي ابن ابي طالب
وخی اند عنه اخبری به علی بن مشیحه ابل الذینته شعر
كُنْ لَيْكَاثَةً بِالْعَرَبِ كَمَا لَمْ يَكُنْ
كن لیکاثه بالعرب كما لم يكن
فَلَعَلَّ يَوْمَ لَا تَرَى مَا تَكْرَهُ
فلعل يوم لا ترى ما تكره
کند و در روزی که نخواهی دید آنچه
وَلَا يَمَازُ شَرَفَ الْكَرِيمِ لِسَانُهُ
ولا يماز شرف الکريم لسانه
حذر از خواست و آنکه خطره

لَمْ يَفِضْ لَهَا
نفسه فافيد لها
نفسه فافيد لها
نفسه فافيد لها

فَكَرِهَ اسْتِزْعَانِي فَتَقَرَّرْتُ
 بِسَادِي كَرِي كُزبان خود کرده
 وَلَوْ كُنَّا ابْنُ سَمِ الْوَقُورِ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ
 بِسَادِي كَرِي كُزبان خود کرده
 وَرَدِي أَبُو الْفَضْلِ بِسَادِي عَنْ أَبِي فَضْلٍ عَزِيزِي مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى الْقَاسِمِيِّ
 قَالَ اشْفِي جَاعَةً مِنْ أَهْلِ الْعِلْمِ هَذِهِ الْأَبْيَاتُ لِعَلِيِّ بْنِ عَلِيٍّ
 إِلَى طَابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَانَ عَزِيزِي بِحُجْبِ بَهَاءِ بَيْتِ الشَّادِهَا
 أَصَحُّ عَنِ الْكَلِمِ الْمُخْتَلَطَاتِ
 وَاعْلَمْ أَنَّ الْخَلَامَ لِي بِأَشْبَهَ
 نَحْنُ مِنْ أَرْبَعَةِ رُكْنٍ وَدِيْنِ
 وَأَنَّ لَا تَرْكُ جُلِّ الْقَالِ
 مَكْنُومٌ تَرْكُ أَنْ سَخْنَاهُ كَأَنَّ بَارِدَهُ
 إِذَا مَا أَخْشَرْتُ سَخْنَاهُ السَّقِيَّةِ
 كَرَمَاتِ كَشْمُورِ دَمَادِ سَقِيَّةِ
 وَلَا تُغَيِّرُ بَرْدُ الرِّجَالِ

وله رضي الله عنه

فَكَمْ مِنْ قَتْلٍ يُجْبِ الْأَنْظَرِينَ
 لَمْ الشَّنْ وَلَمْ لَوْجَه
 إِلَى سَادِي كَرِي كُزبان خود کرده
 يَتَأَمَّرُ أَهْلُ الْفَقْرِ الْمَكْرُمَاتِ
 وَغَيْدُ الدَّيَا رِيْشَتِيْمِ
 جَوْنُ شَرِّ ظَاهِرٍ كَرَمَاتِ بَرْدِ دَرِجَتِ جَلِ
 رَوِي أَنَّ بَعْضَ أَهْلِ الْكُفَّةِ اشْتَرَى دَارًا بِأَنْبَالِ الْغِيْرِ لِلْمَوْتِ بِدَارِهَا
 لِيَكْتَبَ بَعْدَ التَّسْمِيَةِ هَذَا مَا اشْتَرَى مَيْتَ مِنْ مَيْتٍ وَارَانِي
 بَلَدِ الْمُؤْمِنِينَ وَكُلُّهَا فَلْيَسِّرْ لِحَدِّ الْأَوَّلِ لِنَهْيِ إِلَى الْمَوْتِ وَرَوَى
 الثَّانِي إِلَى الْغِيْرِ وَالثَّلَاثُ إِلَى الْحَسَابِ وَالرَّابِعُ إِلَى الْبَيْتِ وَالْخَامِسُ
 إِلَى الْكَارِخِ كَتَبَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ سَوِي الثَّقَلَيْنِ كَيْفِي عَلَى الدُّنْيَا وَفَدَّ عِلَّتِ
 وَأَنَّ السَّلَامَةَ فِيهَا تَرْكُهَا
 الشَّخْصُ بِرُؤْيَا وَفَوْنٍ مُكْرَبٍ وَدَوْنِ
 لَا دَارَ الْغِيْرِ بَعْدَ الْمَوْتِ كَيْفِيهَا
 فَيَسِّرْ بَرْدُ كَسْرٍ فَخَادِ وَجَاهِهَا
 فَانْ بَنَاءُ بِأَخْشَرِ طَابِ مَسْكَنَاهَا
 كَرَمَاتِ كَشْمُورِ دَمَادِ سَقِيَّةِ
 وَرَبِّهِ الْكَلَامُ سَرَّاسَ بَرْدِهَا

بذلك كتابا فكتب

این الملوك التي كانت مسطرة
خودكي فستدشاه و مسطر بر بلاد
اموال النباله و الميراث نجتها
حال از جو میراث است چون می آید
کم من مداین في الاثاق قد ثبت
ای بسا شجره و اطراف عالم شد
بکل نفس و ان کانت علی جبل
سکره باشد خردی در جهان شهر
فما لم یستطعوا و البدر یقضیها
مرد و اسب و نه ساند و هر بند و نه
لا تغیب الی العیا و قاتلها
مکن قباب غره و فقر و دروغ
حقیق القضا و التزیه فکانت
مقتدی و فیه بجهل ام و فست
و اشیع غشاک و کن فقر کضایا

حتى سقاها بکائنات الموت ساقها
ساقی موت است کنون کی سواد بر
و ووزنا بکثر ارب الذم یقینها
خانهای پای ویرانی آمد بیکبار
امیت خرابا و و ان الموت علیها
اهل آن دشت مگر و نه مگر شد
من المینیه امال تقویف
ای علامی که امند قوی باشد
و النفس تنشرها و الموت یطویرها
لحکمت اید و ق کریم و نه
یا نیک جین الرقیب او یا نه
و صد نصیب نوکاه اذن و حکم خدا
یا نیک و نه نیک جین یزادن
و صد بوقت بتو بار می تو اش مکره
یقینی خشاک و انت لا یقینه

فتنن بمولاک الکریم فانت
غنا و غنی عن المساء و فست نهان
فما لم یجمل جسمه اعدا مده
کسبت ترک جیش و نه شود
ان المکارم اخلاق مظهر
شد مکارم با اخلاق و نه یک یک
و العلم نالها و الحکم رابها
علم باشد که آن حلیم باشد و نه
و البر سابعها و الصبر نهانها
سابع آن است نبوی و نه نهان
و النفس تعلم انی اصابها
نفس میداند که من اصاب او و نه
الغنی فی الغنوس و الفقر
چون غنا و فقر و نه بود
خلل النفس بالفتن و الا

بالعبد اعرف من ایتیه
و نه لیست و نه نهان
فکانت من جسر خفیه
نجان کند ام قمر را به نهان
فالمدین اولها و العقل نالها
اولان دین اسلام است و نه
و الجود غایبها و الفضل
جود و نه فضل و نه نهان
و ان کرباسها و اللین
و ان کرباسها و اللین
شکرت و نه نهان
و لست اشد الا حین یصعبها
لیستم او و نه نهان
ان حیرت فقل ما یخبرها
کجهل انشی کست او را نهان
طلبت نیک نون و نه نهان

مقلدان
بیگان

و نه نهان
و نه نهان

اما الحرب اليها وبغضها
 منهم ودر جواب سرور او ذكر دادند خودم
 من ترمي في حومة الجحيم الى الجحيم
 مراد و در ميدان زغندي بشوید و مانند
 و الى العزلة ان قام شرف نعمتها
 مرا فریت بود و زانگاه دارد و از شرف
 و الى الخضر على الناس يعلم و نعمتها

لِيُفِيَهَا شَيْئًا

Handwritten signature in Urdu script.

اعداد که در الحاق حقون و اولیا ک المومنین **شصت**
 و فی بسطها عند المآثر و انظار
 انکسر مقام و لاده بسته باشد منظر
 و فی قبض الطفل عند ولادة
 و قوت مردن چون کشت بود که
 عیال الزمان فی حال کتب
 از زمان و الدم خسته از زمان و زمان

الحمد لله

رَبِّ يَوْمَ يُكَيِّتُ نَفْسَهُ فَلَمَّا
ای سماع روزی که اندوختن کردیم
 هَرَّتْ فِي غَيْرِ كَيْفِيَّتٍ عَلَيْهِ
کردیم کرم روزی دیگر هَرَّتْ آن روز
 أَنَا مَرَكْتُ حَبِيْبًا ثَابِتَ الْعَقْلُ فَرَكَا
 ابطل الا بطل قهرًا ثم افرغ قبا
 من بوم طفل بوم ثابت للعقل
ای سماع بر بیا بید خورید این لاشه
 بِاسْمَاعِ الْبِرِّ زَيْنِي وَكَلِي ذَا الْكَلَمِ ثَابِتَا
ای سماع بر بیا بید خورید این لاشه
 النَّفْسُ تَحْتَ أَنْ تَكُونَ مُقْبِرَةً
نفس من تحت آن که بوی من غنی یطغیا
 فَتَسْتَبِيحُ طَائِفَ جَنَّةٍ وَتَدْرِكُ فَوَاحِشَ
نفس من طایفه جنة و درک فواحش
 وَغِيْرَ النَّفْسِ هُوَ الْكَافُورُ أَنْ
و غیر نفس کافور است
 شَدَّ عَنَّا كَانِي نَفْسًا أَوْ كَرَّشَ شَدَّ
شد عمن کانی نفسا او کرش شد
 إِذَا أَظْلَمَ لَكَ الْبُحْبُوحُ الْبُحْبُوحُ
اذا اظلمت لک البحبوح البحبوح
 جَوْدَ كَرَّشَ سَافَتْ كَنْ يَابِ دَوْدَا
جود کرش سافت کن یاب دودا
 فَكُنْ رَجُلًا وَجِلْدًا فِي الشَّرِّ
فكن رجلا و جلد في الشر
 زَانِ مَرْدُودًا بَعْدَ بَدْوٍ
زان مردود بعد بدو

این

أَتَيْتُكَ لِنَائِلِكِ فِي بَيْتِ ثَرَوِيَّتِ
ای سماع ای سماع روزی که آمدی منی
 كَانَتْ أَرَاقَةُ مَا وَالْجِسْمُ
کوزا که نزد آب عین الجسد
 إِذَا مَا شَيْئٌ أَنْ تَكُنْ حَيَوِيَّةً
اذا ما شئ ان کن حیویة
 وَتَحْبِرُ عَلَى مَنْ لَقِيَهُ خَوْفٌ لَكِي
و تحبر علی من لقیه خوف لکی
 فَتَقْلُصُ بِرُؤْيَةٍ وَأَقْضَى نَكَبِ
ف تقلص برؤیة و اقضی نكب
 وَجَانِبِ أَسْبَابِ السَّامِيَةِ وَالْطَّيْنِ
و جانب اسباب السامیة و الطین
 وَصَانٍ مِّنَ الْخَشْيَةِ وَالْغَتَا
و صان من الخشیة و الغتا
 قَرَأَ إِذَا مَا طَاشَ وَبِالْجِلْدِ
قرا اذا ما طاش و بالجیلد
 خَلِيْمًا وَ قَبُورًا صَائِنَ النَّفْسِ
خلیما و قبورا صاین النفس
 كَرَاهِيَّةً حَتَّى يَبْدُوَ مَرْدُودًا
کراهیة حتی بدو مردودا

این

صَبُّوا عَلَيَّ صِرْفَ الزَّمَانِ وَتَرَبُّوا كَتُمَا لَأَسْرَارَ الصُّبْرِ مُدَارِيسَا

لَمْ يَحْلَمْ كَحُلِّ فِي هَوَايَا حَانِمٍ وَفِي الْعَاثِرَانِ أَبْصَرْتُ الْبَقَرَةَ

بُرْدِ طَبَقِ جَعَلُوهَا لَهْلَهً وَدَاكَا بَنِي وَبِجَوْنِ بَكُولٍ دُرْدُرَاتٍ عَاطِلِ بَدَنٍ

يُرْوَقُ صَفَاءُ الْمَاءِ وَمِنْهُ بُوَيْجِبٌ فَاصْبَحَ مِنْهُ الْمَاءُ فِي الْوَجْهِ صَافِيَا

كَيْفِي كَوْنٍ يَكُونُ كَذِصْنَانٍ خُودَرَا وَكَحِفْظِ مِثْلِهِ الْعَقْدُ أَذْطَلَّ زُلُفَا

لَمْ يَمُتْ تَعَلُّوا عَلَيَّ لَمْ يَمُتْ تَعَلُّوا عَلَيَّ لَمْ يَمُتْ تَعَلُّوا عَلَيَّ لَمْ يَمُتْ تَعَلُّوا عَلَيَّ

يَا أَيُّهَا الْمُبْتَنِي عَلَيْكَ أَرَاكَ تَبِي جَاهِلًا غَبِيًا

أَلَا أَيْ الْكَوْخَانِي عَسَلِي رَا بَلَكُمُ قَادُونَ هُنَا إِلَيَّا

بَقِينُ هَسْتِي غَنِيَا زِيَا زَكَمُ الْأَطْرُقِ الْبَاغِي بَلِيلُ فَرَاغِي

بِرْكَوْنِ بَدَنٍ كَبُشْبِ بَدَنٍ فَخَقِي مَا أَشَقَقْتُ مِنْهُ

مَرَّحُوتِي كُنْتُ أَوْ يَحْيَى بَدَنٍ مَرَّحُوتِي كُنْتُ أَوْ يَحْيَى بَدَنٍ

قَوَائِدُ

لم يمت

قَوَائِدُ مَا النَّسَاكَ أَحَدًا مَشِيَتْ فِي الْعَيْشِ فِي أَرْضِ جَاوَزَتْ

وَكُنْتُ مِثْلَ الْبَيْطِ فِي الْأَرْضِ وَكُنْتُ مِثْلَ الْبَيْطِ فِي الْأَرْضِ

خَوَاذِ تَشْطَلِي الْجَيْلُ عِنْدَ خَوَاذِ تَشْطَلِي الْجَيْلُ عِنْدَ

مِنْ أَلَا سِدْقُ دَاهِي الْعَرَبِيَّ تَخَاذِي سُبْحَ الْأَرْضِ مِثْلَ

شَيْدِ بَدْرٍ حَزِينٍ الْقَدْرُ نَهْدُ شَيْدِ بَدْرٍ حَزِينٍ الْقَدْرُ نَهْدُ

لَيْتِيكَ رَسُولَ اللَّهِ خَيْرُ مَخِيرَةٍ لَيْتِيكَ رَسُولَ اللَّهِ خَيْرُ مَخِيرَةٍ

وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا

وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا

وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا

وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا

تَخَاذِي

وَلَوْ كُنَّا إِذَا مَتْنَا نَرُكُنَّا

وَكَمْ اَتَتْهُ مِنْ لُطْفٍ خَفِيٍّ

چند لطف نهان حق که از سر و پا

وَكَمْ لَيْسَ اَتَى مِنْ بَعْدِ نِسْبَةٍ

ای بسیار آسانی که بعد مشورتی بسیار

وَكَمْ اَمَّ تَسَابُحَ صَحِيحًا

چند گاه که شش و نه تا بود در صبح

اِذَا خَافَتْ بِكَ الْاَيَّامُ نَوْمًا

هنگامی که احوال حق در روز تو بیکسو دردت

يَضِيقُ خَفَاهُ عَنْ نَهْمِ الدُّنْيَا

بشدت آن بهان ز نهیم دیر کی عیاقل

وَفَرَحَ كَرِيَةِ الْقَلْبِ السَّجِي

بماند دل از کز کربت شربت دهنه طعم

وَمَا تَكُ الْمُسْتَرَّةُ فِي الْعَمَى

بیشاید شب در آن باشد می غم و دل

فَتَقَى بِالرِّزَاقِ الْفَرْدِ الْعَلِيِّ

با شرف تو حق بر کریم و در آرق و فر علی

فَوُغِتْ مِنْ تَحْرِيرِ مِزَالِ الدُّيُونِ لَا مِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَامَامِ الْمُؤَصِّدِينَ

علی ابن ابیطالب فی صباح یوم الاثنين من شهر ربيع الاول فی بلدة

یکم یا بار سه شنبه عشرین و تسعایه علی بد اضعف العباد

و احقر خالق الله محمود بن قاسم من ملک فرخ اسان غفر الله له ولوالديه و لیس

اهل الايمان ز اهل ایمان هر که خواند این کتاب اندر جهان قاضی و قاضی

بجداص دو کوبید بصدق نل بران هر که خواند بری طبع و ادم را که

عبد الوہاب
ابو عبد الله
الحمد لله

فی الزمان

مكتبة المصطفى الإلكترونية

www.al-mostafa.com

www.مكتبةالمصطفى.com

Source / المصدر :

KING SAUD
UNIVERSITY

<http://makhtota.ksu.edu.sa>